

KANTA-HÄMEEN KESKUSSAIRAALAN

Sisäiset ja ulkoiset
elinvoimavaikutukset sairaalan
vaikutusalueella

Kesäkuu 2020
Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

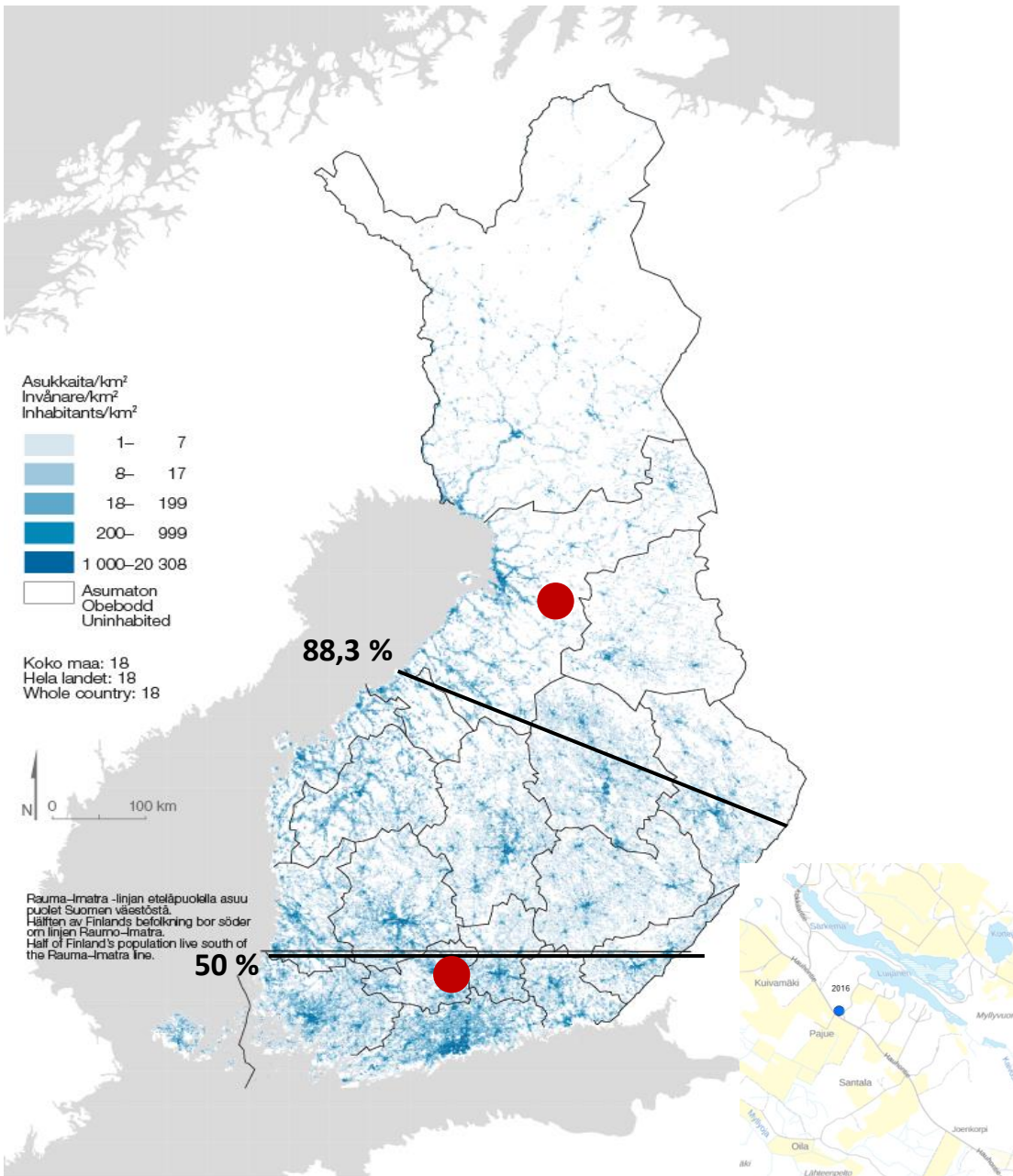
Analyysin tavoitteena oli muodostaa kokonaisvaltainen tilannekuva **Kanta-Hämeen keskussairaalan** sisäisistä ja ulkoisista elinvoimavaikutuksista omalla vaikutusalueellaan

SISÄLTÖ

1. Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalue
2. Kanta-Hämeen keskussairaalan sisäiset elinvoimavaikutukset
3. Kanta-Hämeen keskussairaalan alueen kuntien elinvoimaisuuden tunnusluvut
4. Yhteenveto

1. Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalue

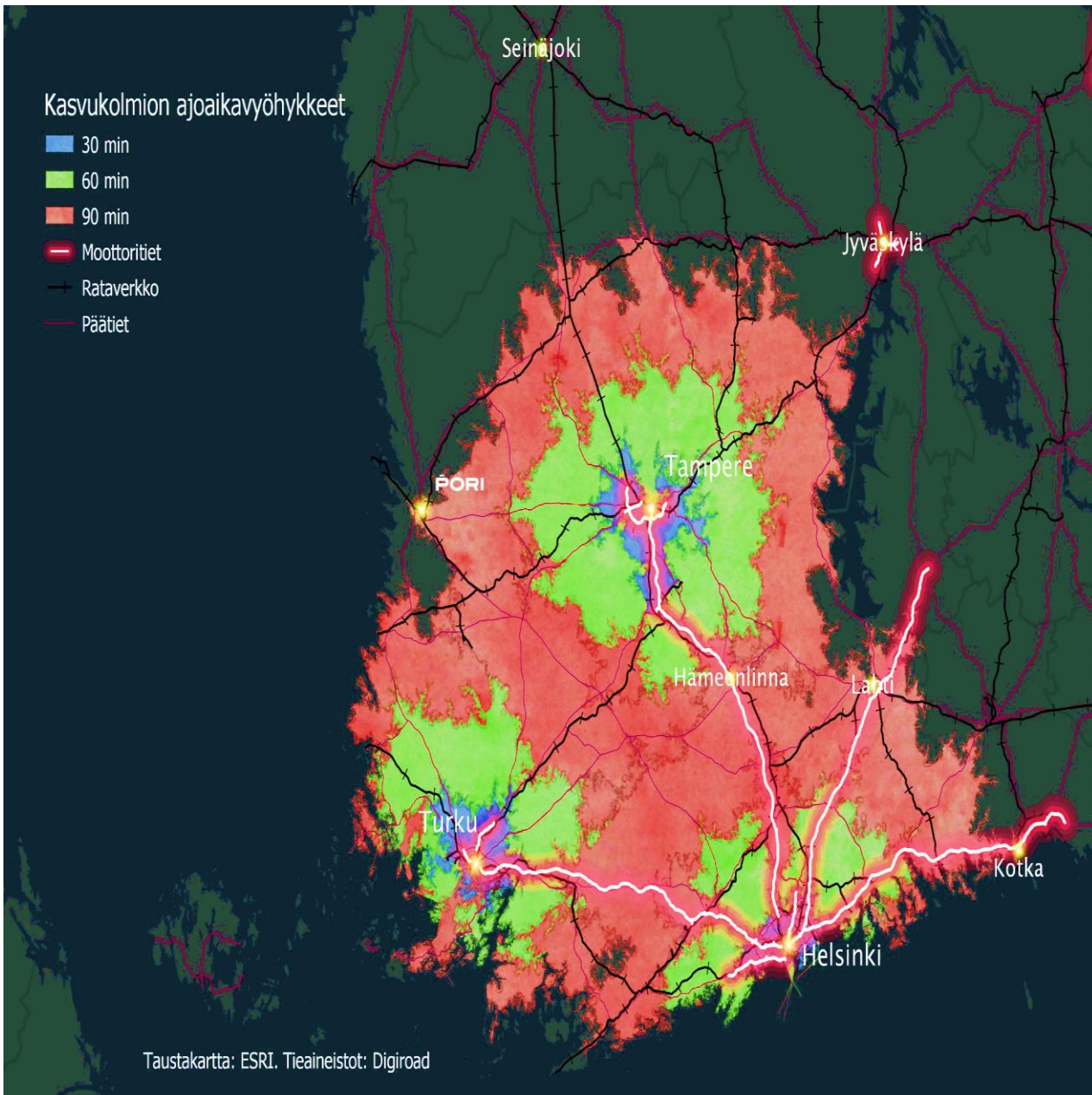

Yli puolet suomalaisista asuu Kanta-Hämeen eteläpuolella

Puolet koko maan asukkaista asuu Rauma-Imatra -linjan ja noin yhdeksän kymmenestä Kokkola-Joensuu -linjan eteläpuolella

Sijainti keskipisteessä

Koko maan maantieteellinen keskipiste sijaitsee Oulun alapuolella Siikalatvassa entisessä Piippolan kunnassa ja väestöllinen keskipiste Hämeenlinnan Hauholla. Väestöllinen keskipiste siirtyy keskimäärin noin 750 metriä vuodessa etelä-lounaissuuntaan

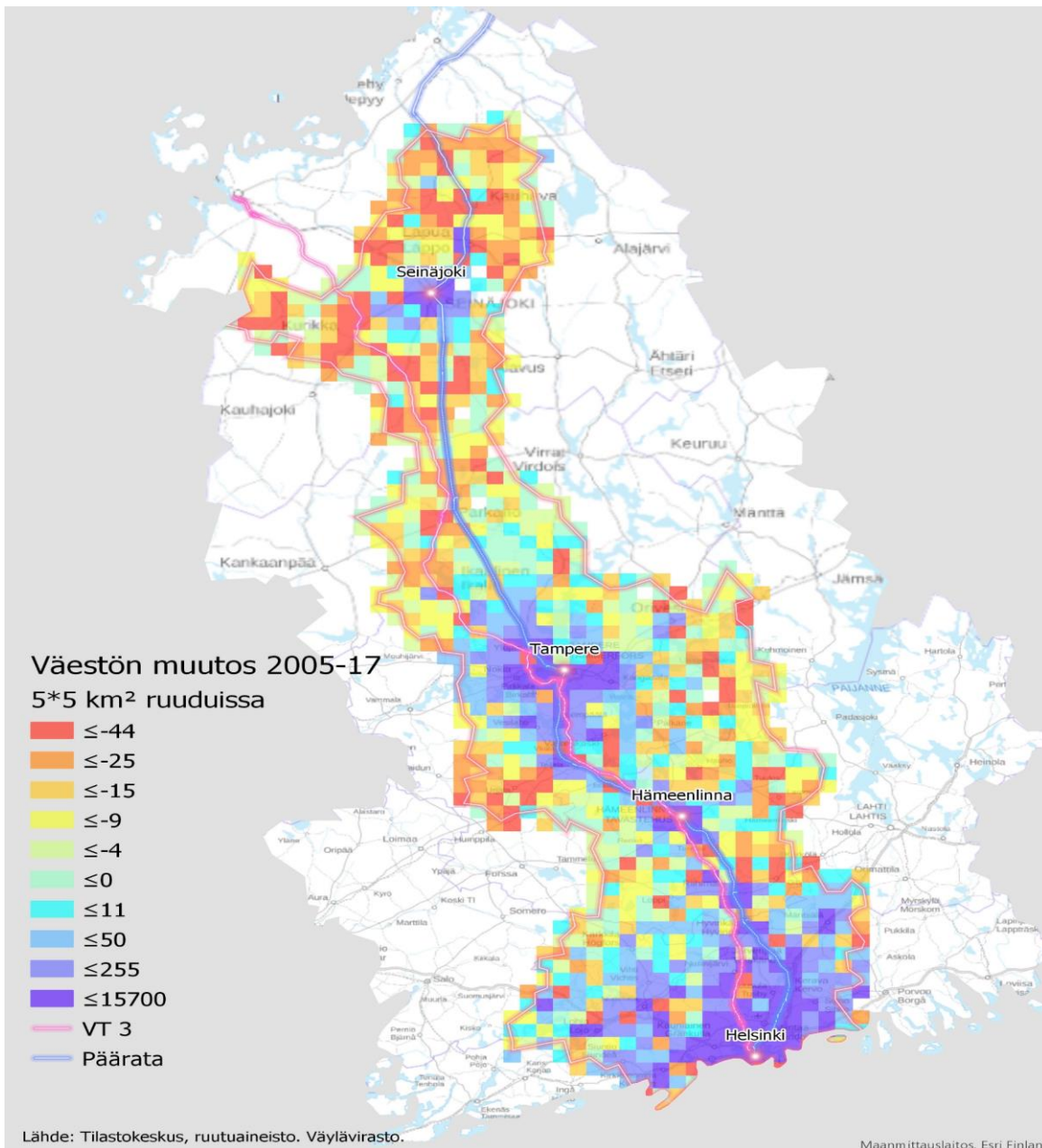

Kanta-Häme sijaitsee kasvukolmion alueen ytimessä

Kasvukolmion 90 minuutin vyöhykkeellä asuu 3,25 miljoonaa asukasta ja noin 1,3 miljoonaa työpaikkaa eli noin 60 % koko maan asukkaista ja työpaikoista

Kanta-Häme sijaitsee Suomen kasvukäytävän ytimessä

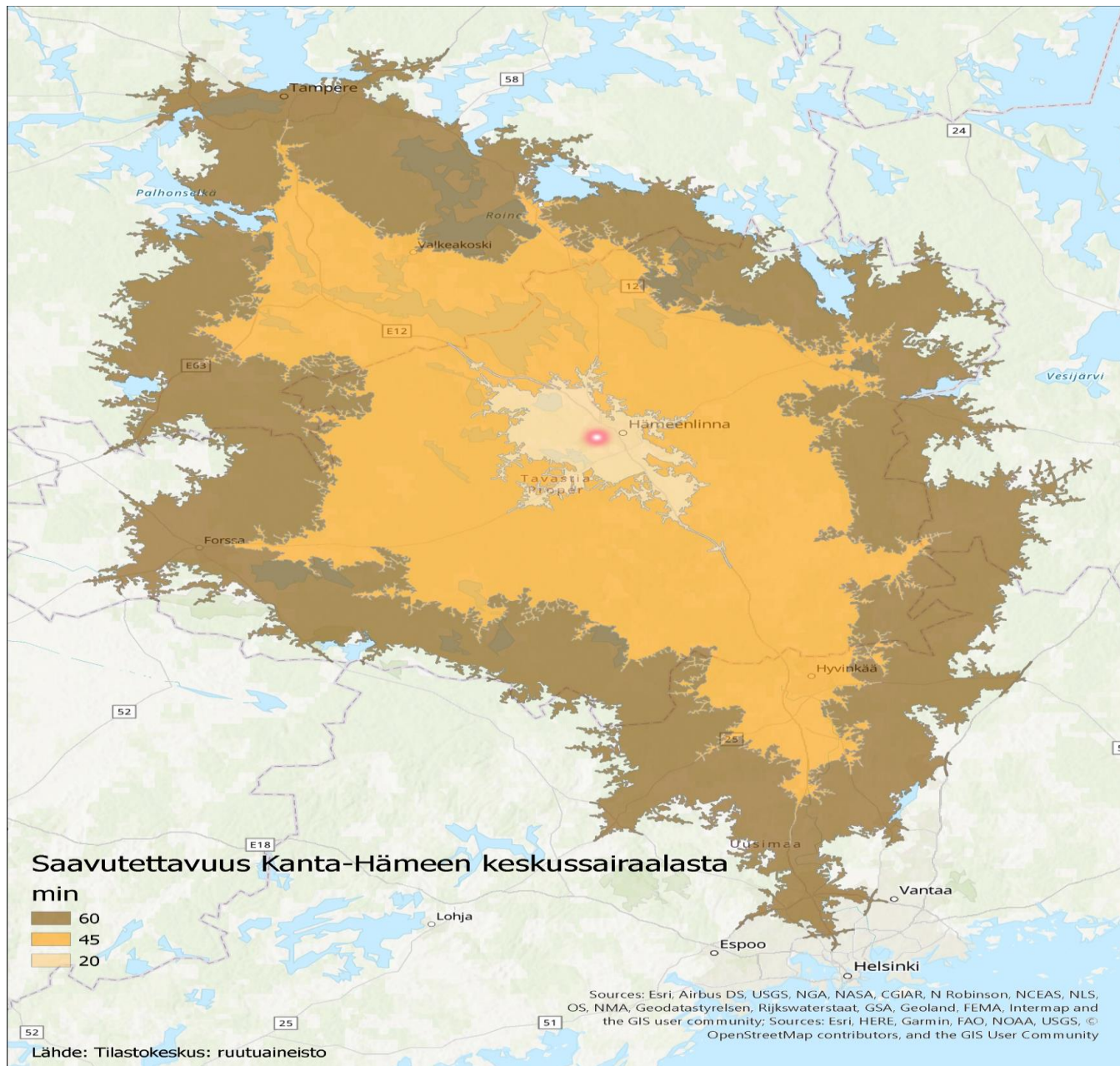
Kanta-Häme, ja varsinkin Hämeenlinnan ja Riihimäen seudut, sijaitsevat Suomen kasvukäytävän varrella. Viereisessä graafissa kuvataan väestönmuutosta 5 km x 5 km ruuduissa vuosina 2005-2017. Sinisävyiset ruudut kuvaavat väestönlisäystä. Kanta-Hämeen kasvavat ruudut sijaitsevat ensisijaisesti VT 3:n ja pääradan varrella tai läheisyydessä.

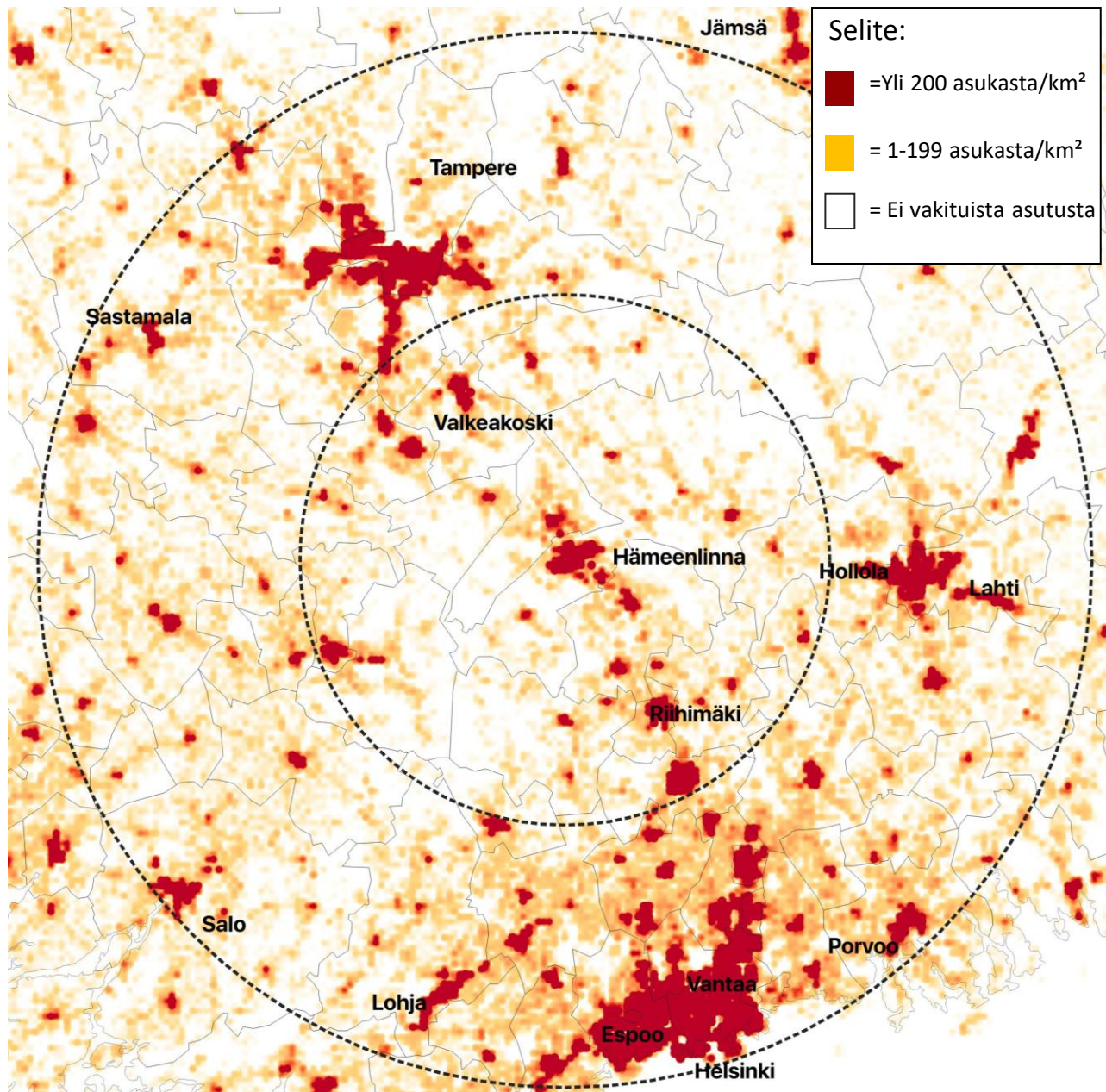

Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueen väestöpohja aikaetäisyytenä (minuutit)

Kartassa kuvataan Kanta-Hämeen keskussairaalan 20, 45 ja 60 minuutin vaikutusalueella asuvaa väestöpohjaa vuonna 2018. Vaikutusalueen minuuttirajat on muodostettu optimaalisiin pendelöintivyöhykkeisiin perustuen:

- **20 minuutin vaikutusalueella sairaalasta asuu noin 51 400 asukasta.** Vaikutusalue pitää sisällään Hämeenlinnan ydinkaupunkiseudun
- **45 minuutin vaikutusalueella sairaalasta asuu noin 244 800 asukasta.** Vaikutusalue pitää sisällään lähes koko Kanta-Hämeen maakunnan sekä ulottuu Uudenmaan pohjoisosiin ja Pirkanmaan eteläosiin.
- **60 minuutin eli tunnin vyöhykkeellä sairaalasta asuu yhteensä noin 752 800 asukasta.** Vaikutusalue ulottuu koko Kanta-Hämeen alueelle, Uudenmaan alueelle, Pirkanmaalle ja Päijät-Hämeeseen.

Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueen väestöpohja matkaetäisyytenä (kilometrit)

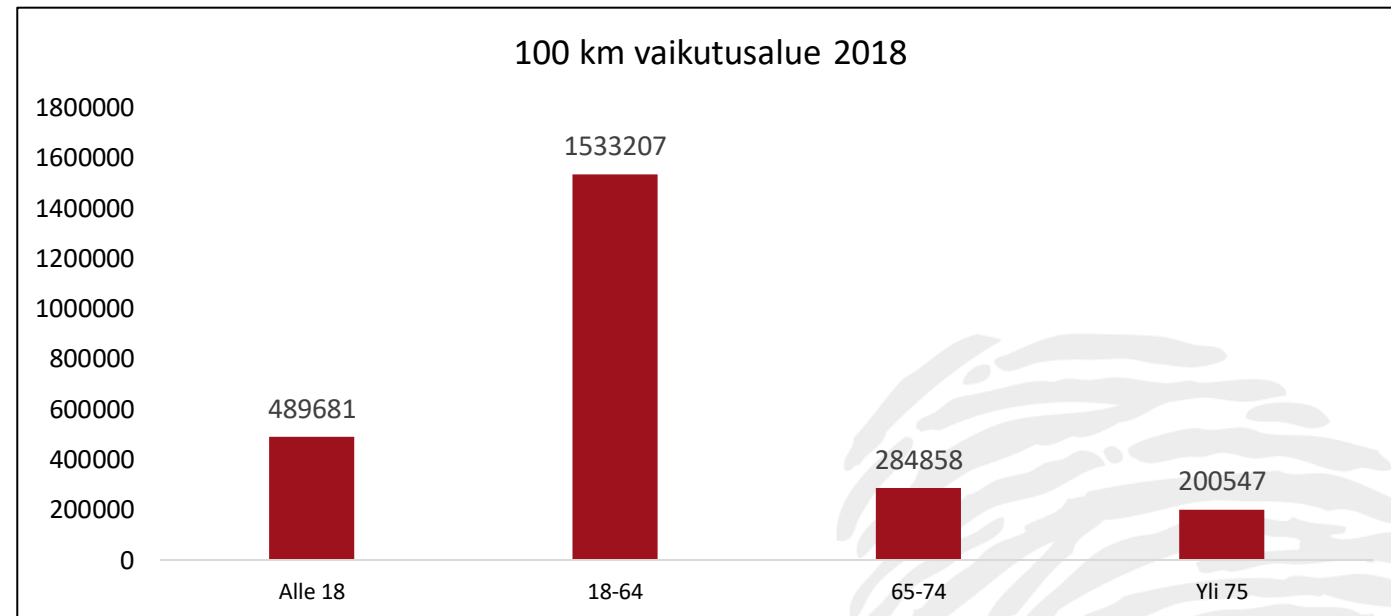
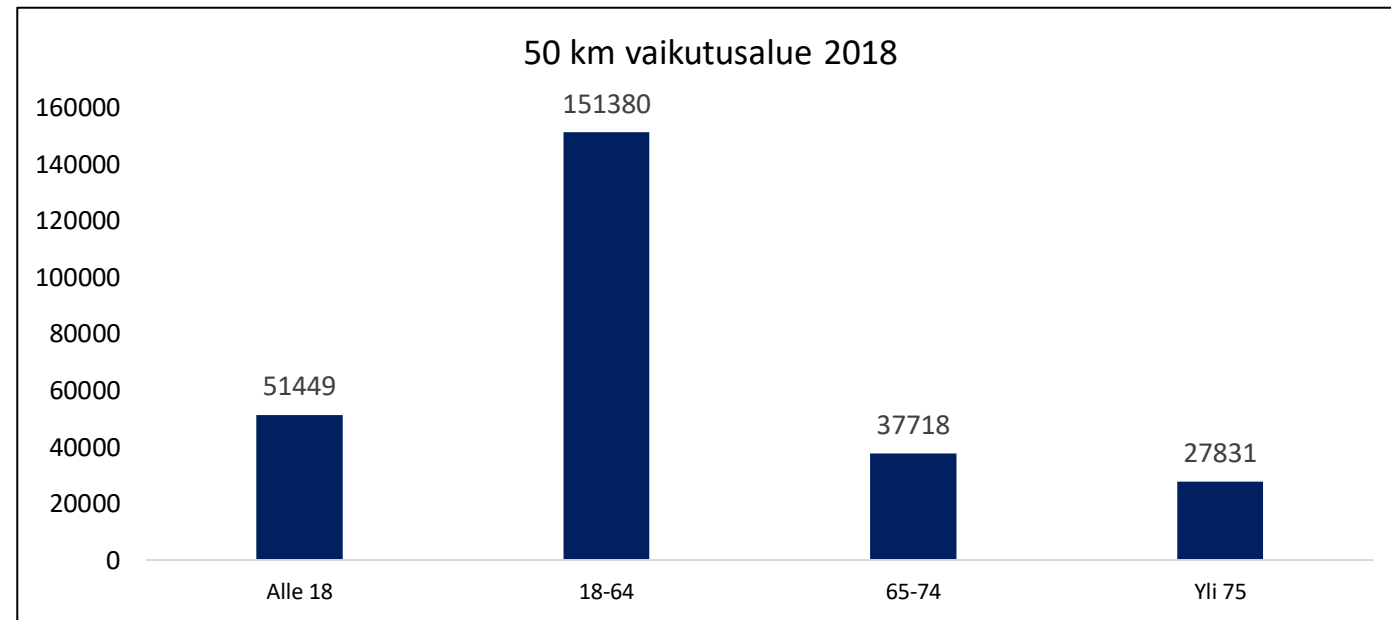
Kartassa kuvataan Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 ja 100 kilometrin vaikutusalueella asuvaa väestöpohjaa vuonna 2018:

- **50 kilometrin säteellä Kanta-Hämeen keskussairaalaasta asui yhteensä 268 000 asukasta vuonna 2018.** Suurin väestökeskittymä on Hämeenlinnan keskustaajama. Muita suuria asukas-keskittymiä ovat Riihimäen, Valkeakosken ja Hyvinkään keskustaajamat. Myös Akaan Toijala sekä Viiala ja Forssan keskustaajama sijaitsevat 50 kilometrin vaikutusalueen sisällä. ovat Hämeenlinnan keskussairaalan 50 kilometrin vaikutusalueella.
- **100 kilometrin säteellä Kanta-Hämeen keskussairaalaasta asui noin 2,5 miljoonaa henkilöä vuonna 2018 eli 45,5 prosenttia koko maan väestöstä.** Suurimmat asutuskeskittymät olivat Helsingin ja Tampereen keskustaajama-alueet, mutta vaikutusalue ulottuu myös Lahden keskustaajamaan ja Salon, Sastamalan, Porvoon ja Lohjan taajama-alueelle.

Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueen ikärakenne

Kartassa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 ja 100 kilometrin vaikutusalueella asuvan väestön ikärakennetta vuonna 2018:

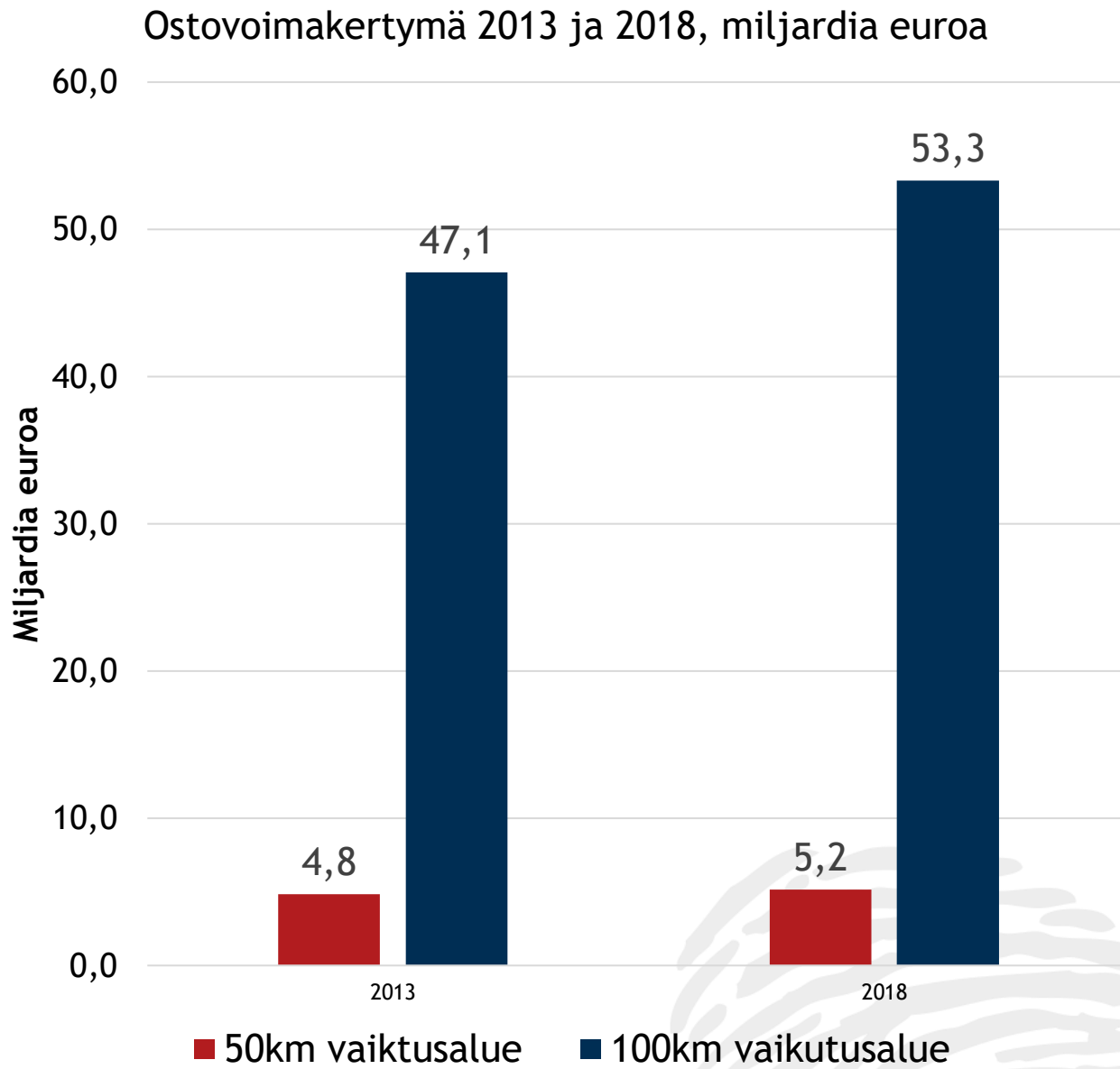
- 50 kilometrin vaikutusalueella Kanta-Hämeen keskussairaalaan asuvasta väestöstä yli puolet (56,4 %) oli työkäisiä ja hieman alle neljäsosa (24,4 %) eläkeikäisiä vuonna 2018. Eläkeikäisistä noin kuusi kymmenestä oli 65-74-vuotiaita ja neljä kymmenestä yli 75-vuotiaita. Vaikutusalueen sisällä erot ovat melko suuria: etenkin kaupunkialueilla eläkeikäisen väestön osuus jää alhaisemmaksi kuin maaseutumaisilla alueilla.
- 100 kilometrin vaikutusalueella Kanta-Hämeen keskussairaalaan asuvasta väestöstä lähes kaksi kolmesta (61,1 %) on työkäisiä ja vajaa viidesosa (19,4 %) eläkeikäisiä. Laajalla vaikutusalueella korostuu koko maata korkeampi nuorten ja työkäisen väestön osuus. Alueiden välinen muuttoliike korostaa edelleen alueen ikärakenteen kilpailukykyä suhteessa koko maahan.

Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueen ostovoimakertymä vuosina 2013 ja 2018

Kuviossa kuvataan Kanta-Hämeen 50- ja 100 kilometrin vaikutusalueiden ostovoimakertymää vuosina 2013 ja 2018. Arvot ovat miljardeissa euroissa:

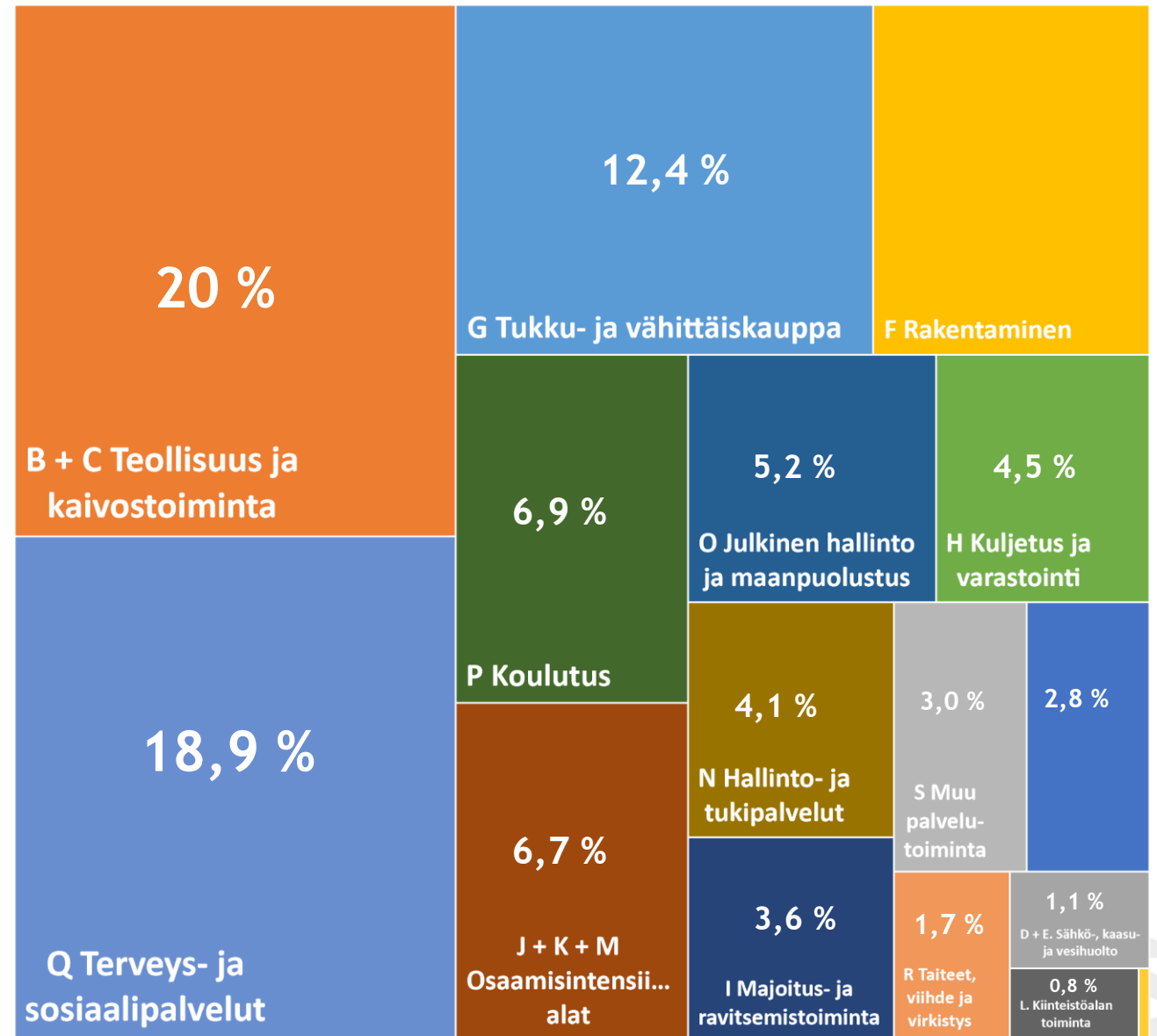
- Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 kilometrin vaikutusalueen ostovoimakertymä oli yhteensä 5,2 miljardia euroa vuonna 2018. Ostovoimakertymä oli asukasta kohden laskettuna noin 19 300 euroa. Ostovoimakertymä kasvoi 320 miljoonalla eurolla vuosien 2013-2018 aikana (+6,6 %). Asukasta kohden kasvua tapahtui noin 1 500 euroa.
- Kanta-Hämeen keskussairaalan 100 kilometrin vaikutusalueella ostovoimakertymä oli yhteensä 53,3 miljardia euroa vuonna 2018. Ostovoimakertymä oli hieman yli 21 200 euroa asukasta kohden laskettuna. Ostovoimakertymä kasvoi yhteensä 6,2 miljardilla eurolla (+13,2 %) vuosien 2013-2018 välisenä aikana. Asukasta kohden laskettuna ostovoimakertymä kasvoi 1 700 eurolla.

Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 km vaikutusalueella olevat työpaikat vuonna 2018

Puukartassa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 kilometrin vaikutusalueella olevia työpaikkoja toimialaluokituksen (TOL-2008) mukaan vuonna 2018:

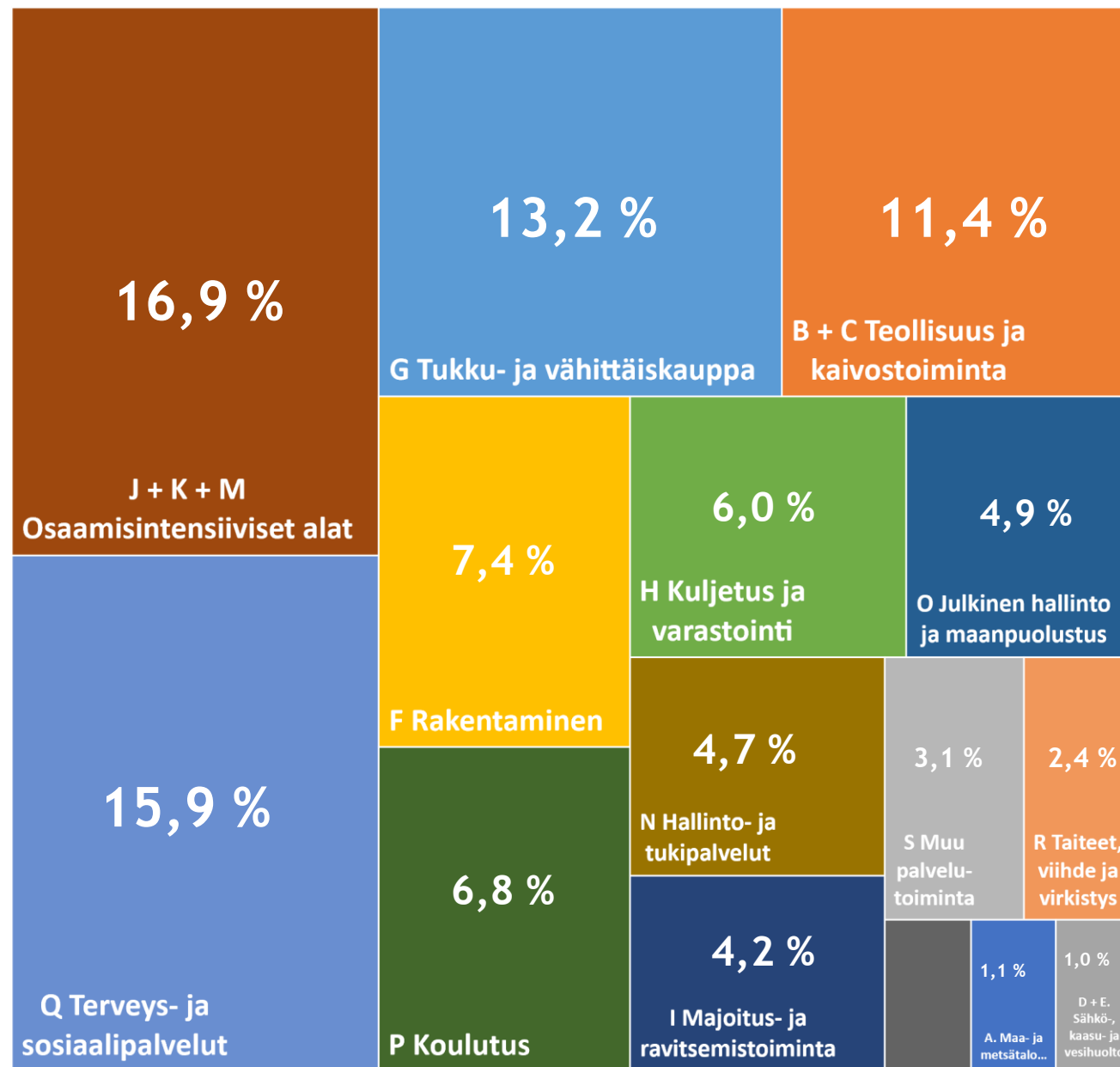
- 50 kilometrin vaikutusalueella Kanta-Hämeen keskussairaala oli hieman yli 91 200 työpaikkaa vuonna 2018. Työpaikkojen määrä supistui noin 6 600 työpaikalla (-6,8 %) vuosien 2013-2018 välisenä aikana.
- Kanta-Hämeen keskussairaalan 50 kilometrin vaikutusalueella asui 112 000 työllistä henkilöä. Vaikutusalueella sijaitsee kaksi maan suurinta kaupunkiseutua, joihin suuntautuu paljon sisään- ja ulospendelöintiä.
- Vaikutusalueen suurimmat työllistäjät olivat teollisuus- ja kaivos-toiminta (20 %), sosiaali- ja terveystyöpaikat (18,9 %) sekä tukku- ja vähittäiskauppa (12,4 %). Teollisuuden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon on yhteensä hieman alle noin 40 % alueen työpaikoista.

Kanta-Hämeen keskussairaalan 100 km vaikutusalueella oleva työpaikat vuonna 2018

Puukartassa kuvataan Kanta-Hämeen keskussairaalan 100 kilometrin vaikutusalueella olevia työpaikkoja toimialaluokituksen (TOL-2008) mukaan vuonna 2018:

- **100 kilometrin vaikutusalueella Kanta-Hämeen keskussairaala** lasta oli yhteensä 1,05 miljoonaa työpaikkaa vuonna 2018. Alueella sijaitsee 45 prosenttia kaikista maan työpaikoista. Työpaikat keskittyivät etenkin Helsingin ja Tampereen kaupunkiseuduille. Työpaikkojen määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta 2010-luvulla. Alueella on lähes yhtä paljon työlisiä ja työpaikkoja.
- **100 kilometrin vaikutusalueella** suurimmat toimialat ovat osaamisintensiiviset toimialat (16,9 %), terveys- ja sosiaalipalvelut (15,9 %), tukku- ja vähittäiskauppa (13,2 %) sekä teollisuus- ja kaivostoiminta (11,4 %). Korkean inhimillisen pääoman alan osuus alueen

2. Kanta-Hämeen keskussairaalan sisäiset elinvoimavaikutukset

Kanta-Hämeen keskussairaalan avainlukuja suhteessa vaikutusalueeseen 1 (2)

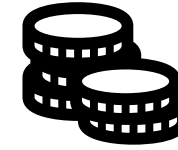
50 km

alueella asuu yhteensä 268 000 asukasta ja sijaitsee 91 200 työpaikkaa

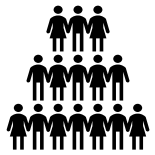
45,5

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön keski-ikä (koko maa 43,2)

74 M€

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstölle maksettava palkkasumma ilman lisiä ja sivukuluja vuodessa, josta 79 % jää maakuntaan

1 850

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstömäärä

1/4

Kanta-Hämeen keskussairaalan nykyisestä henkilöstöstä jää eläkkeelle vuoteen 2030 mennessä

39 700€

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön palkkasumma keskimäärin vuodessa. Kanta-Hämeen ulkopuolelta pendelöijillä 49 000 €

4/5

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstöstä naisia

83,7 %

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstöstä asuu Kanta-Hämeen alueella ja 74 % pelkää Hämeenlinnan seudulla

12,6 M€

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön maksamat kunnallisverot vuodessa. 79 % maksetuista kunnallisveroista jää maakuntaan.

Kanta-Hämeen keskussairaalan avainlukuja suhteessa vaikutusalueeseen 2 (2)

 +600

Kanta-Hämeen keskussairaalan välillinen työllisyysvaikutus eli kolme työllistynyttä henkilöä työllistää yhden lisää palkan kulutuksen kautta

 76 %

Muiden maakuntien kuin Kanta-Hämeen osuus kaikista palvelujen ostoista vuonna 2019

 79,1 M€

Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot vuonna 2019, joista yrityksiltä, kuntayhtymiltä ja säätiöiltä noin 75 %

 48,8 %

Kaikista palvelujen ostoista suurilta yrityksiltä ja hieman yli puolet pieniltä- ja keskisuurilta yrityksiltä sekä kuntayhtymistä ja säätiöistä

 24 %

Kanta-Hämeen maakunnan osuus kaikista palvelujen ostoista vuonna 2019

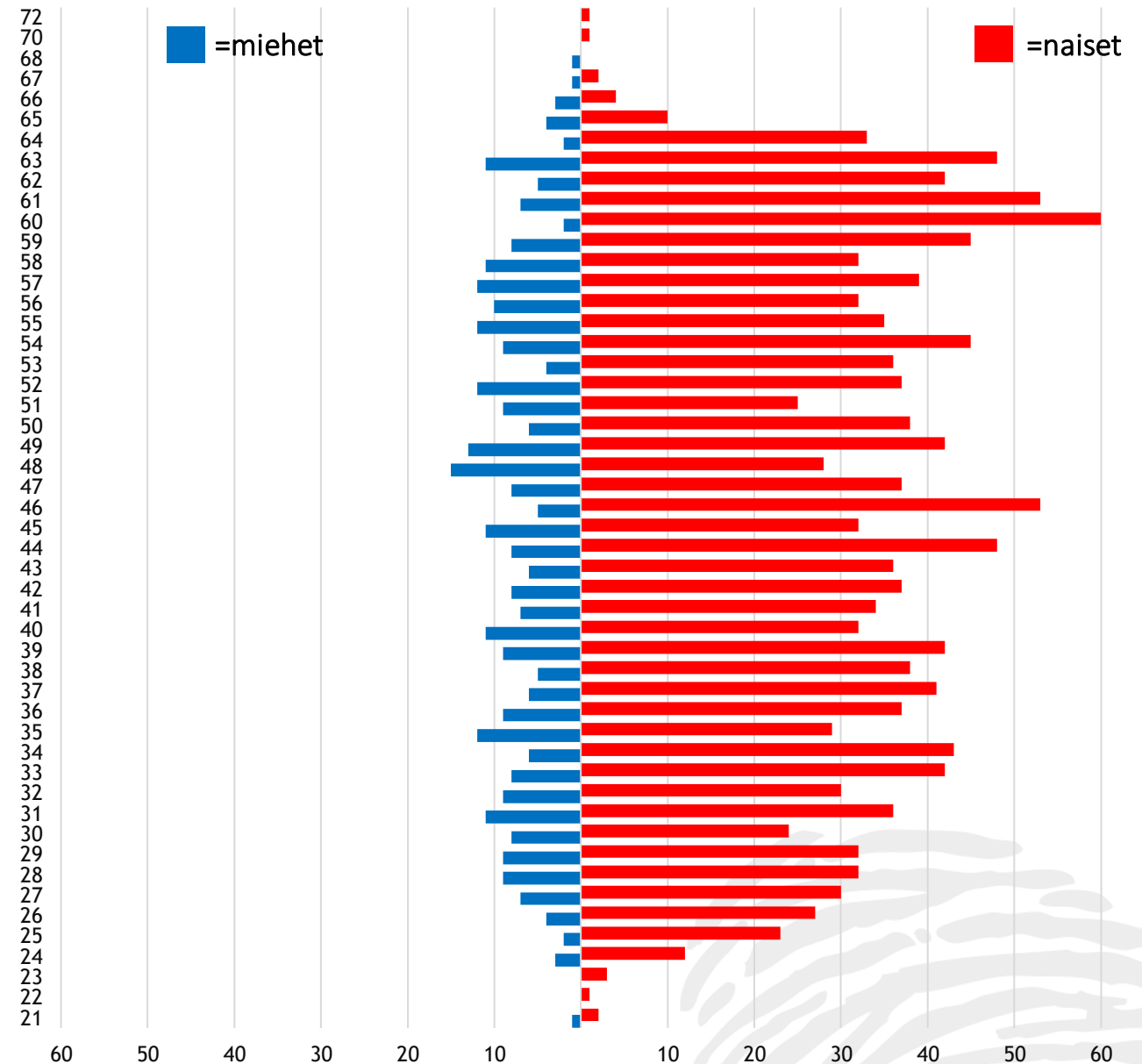
 92 %

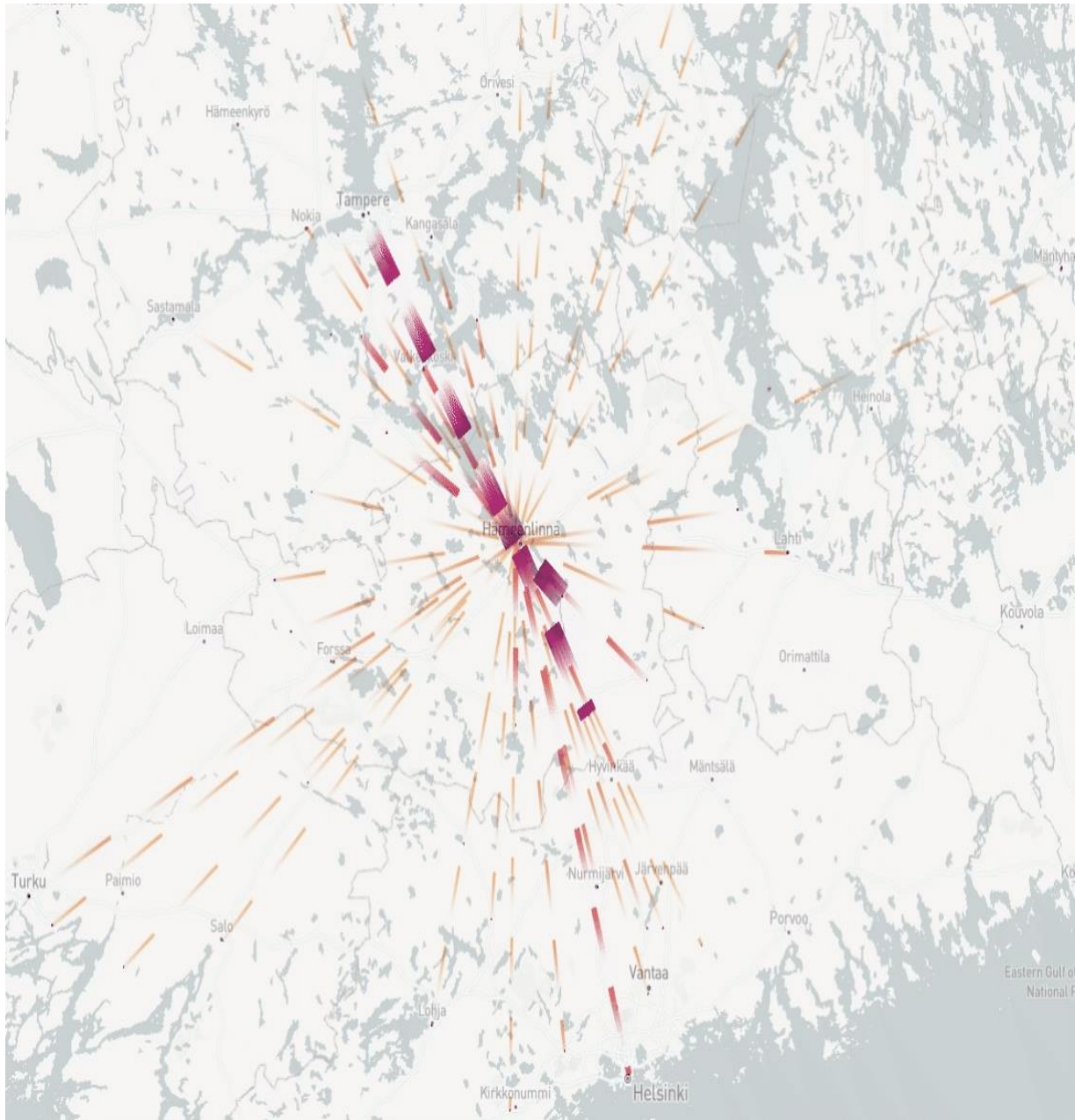
Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelun ostoista kohdistui maakunnan sisällä Hämeenlinnan kaupunkiin

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön ikärakenne

Ikäpyramidissa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön ikä- ja sukupuolirakennetta:

- Kanta-Hämeen keskussairaalan 1 861 työntekijästä **enemmän kuin neljä viidestä on naisia**. Naisten osuus on miehiä suurempi kaikissa ikäryhmissä
- Henkilöstön ikärakenne on kohtuullisen tasainen kaikissa ikäluokissa.
- Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön keski-ikä on 45,5 vuotta. Sukupuolten välillä ei ole merkittäviä eroja ikäraken-teessa.
- Noin neljäsosa (26,2 prosenttia) Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstöstä saavuttaa eläköitymisiän (65-vuotta) vuoteen 2030 mennessä

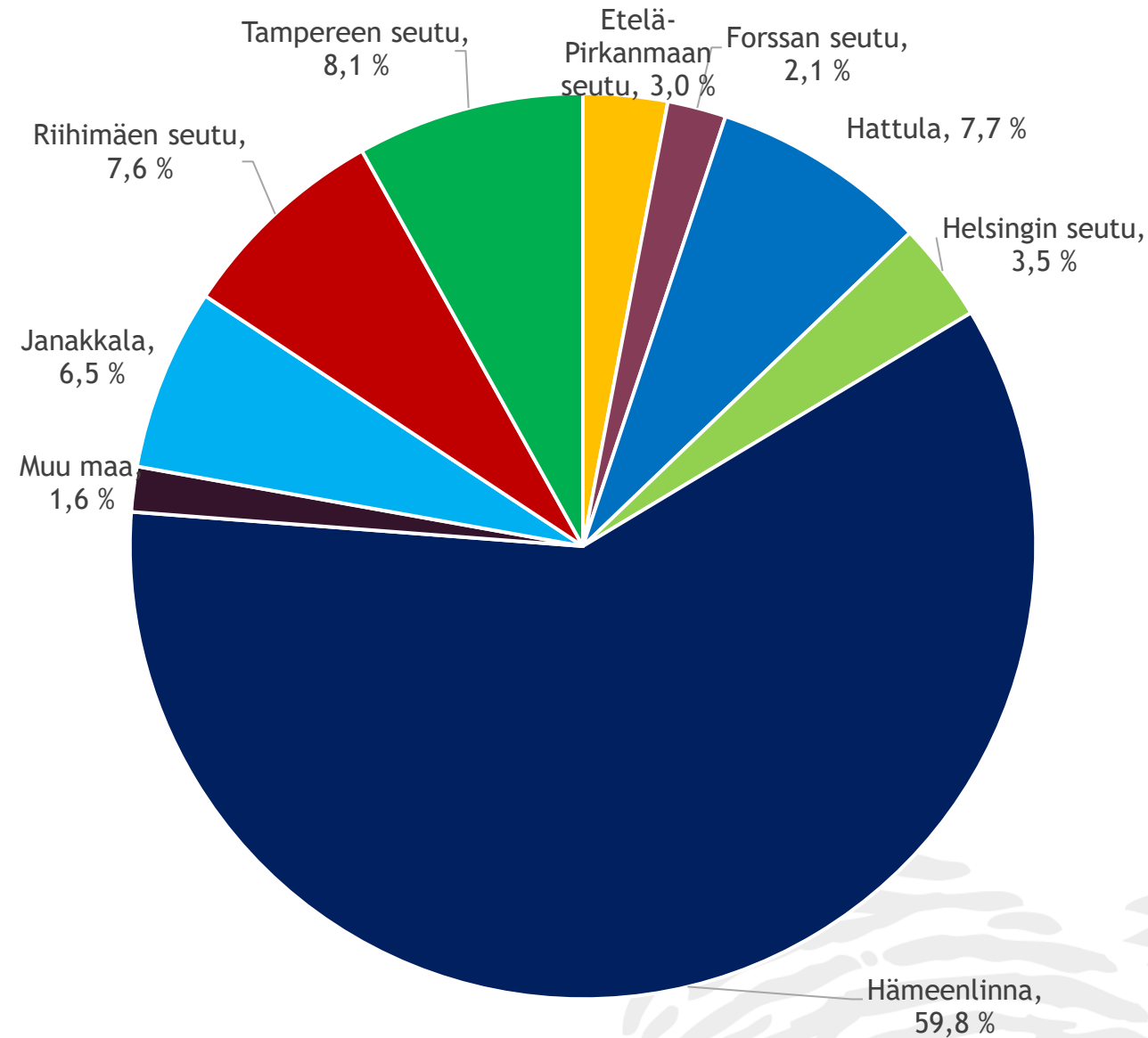
Kanta-Hämeen keskus- sairaalan henkilöstön työssäkäyntivirrat

Graafissa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön työssäkäyntivirtoja sairaalan ja kotikunnan välillä. Mitä paksumpi on kartan viiva, sitä suuremmat ovat määrällisesti virrat kotikunnan ja sairaalan välillä.

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön työssäkäyntivirrat

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön kotipaikat:

- Kanta-Hämeen keskussairaala työllistää suoraan koko- tai osa-aikaisena noin 1800-1900 henkilöä
- Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstöstä enemmän kuin neljä viidestä (83,7 %/1 559 hlöä) asuu Kanta-Hämeen maakunnan alueella. Henkilöstöstä lähes kaksi kolmesta (60 %) asuu Hämeenlinnassa. Seuraavaksi yleisimmät henkilöstön asuinpaikat ovat Hämeenlinnan seudun muut kunnat eli Hattula Janakkala. Riihimäen seudulla asuu 7,6 % ja Forssan seudulla 2,1 % henkilöstöstä.
- Kanta-Hämeen maakunnan ulkopuolella asuu keskussairaalan henkilöstöstä alle joka seitsemäs (16,3 %/303 hlöä). Eniten henkilöstöä asuu Tampereen (8,1 %), Helsingin (3,5 %) ja Etelä-Pirkanmaan seudulla (3 %). Muualla maassa enemmistö asuu Varsinais-Suomessa ja Päijät-Hämeessä.

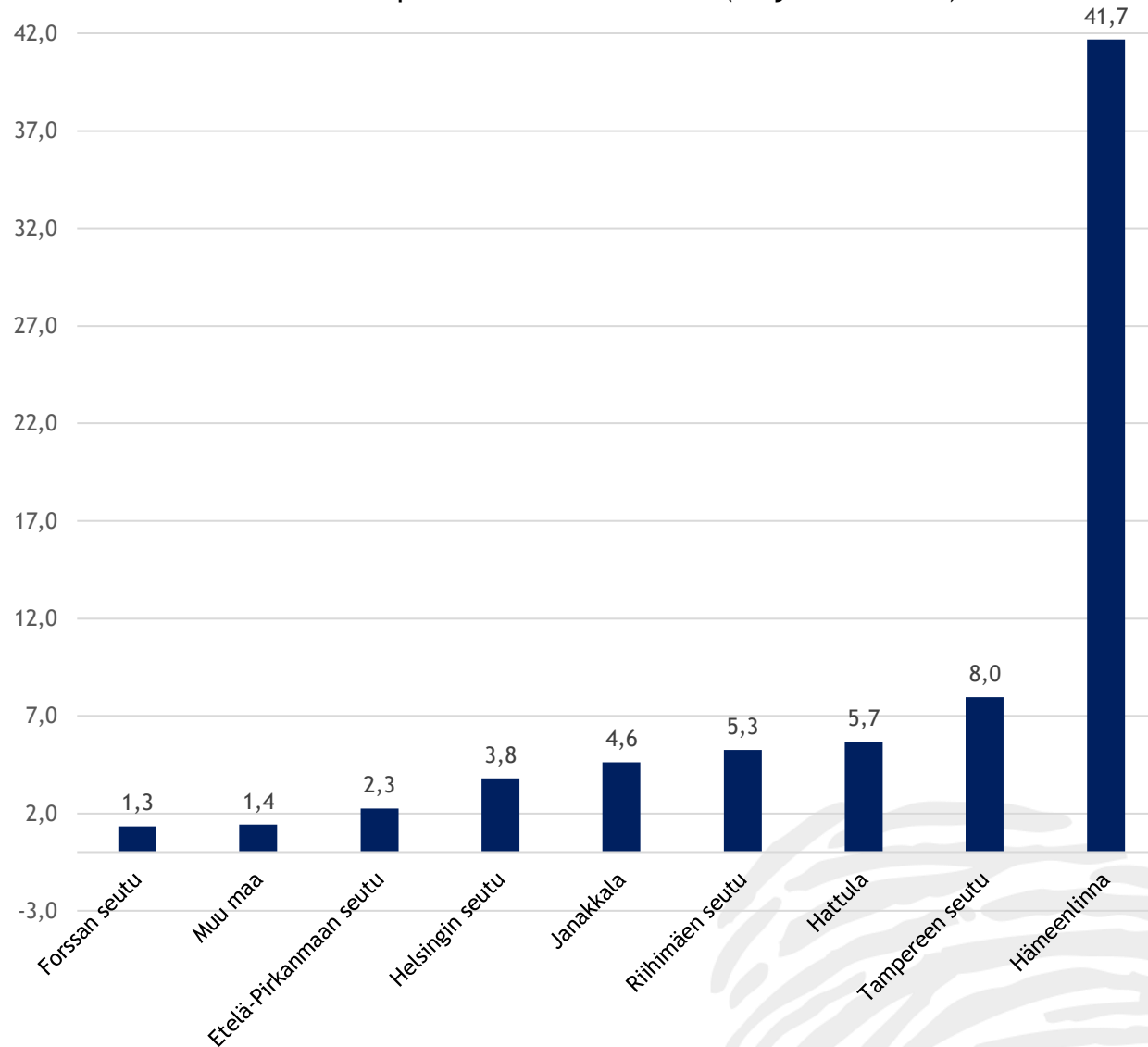

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön palkkasumma alueittain

Kuviossa kuvataan Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön palkkasummaa alueittain kalenterivuoden aikana:

- **Kanta-Hämeen keskussairaalan suora palkkasumma oli noin 74 miljoonaa euroa vuodessa. Palkkasummasta noin neljä viidesosaa (79,1 %) jäi Kanta-Hämeen maakuntaan.** Hämeenlinnan kaupungin osuus palkkasummasta oli ylivoimaisesti suurin: kaupungin osuus oli koko maakunnan palkkasummasta oli 71 %. Hattulan ja Janakkalan yhteenlaskettu osuus palkkasummasta oli 17,6 % ja muiden Kanta-Hämeen kuntien 11,1 %.
- **Kanta-Hämeen keskussairaalan palkkasumma maakunnan ulkopuolella asuvalle henkilöstölle oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa.** Tampereen seudun osuus (52,5 %) oli hieman yli puolet maakunnan ulkopuolelle maksetusta palkkasummasta.
- **Kanta-Hämeen keskussairaalan palkkasumma työntekijää kohden oli keskimäärin 39 700 euroa vuodessa.** Kanta-Hämeessä asuvien palkkatulot olivat keskimäärin alhaisemmat kuin sairaalaan pendelöijillä: Helsingin seudulta pendelöivien tulot olivat keskimäärin 57 500 euroa ja muiden Kanta-Hämeen ulkopuolisen alueiden pendelöijien tulot keskimäärin noin 49 000 euroa vuodessa. Ero selittyy henkilöstön toimenkuvien erilaisuudella ja osa-aikaisuuden määrällä. Ero on looginen suhteessa koko maan pendelöintitilastoihin: pendelöijien tulot ovat keskimäärin kolmanneksen korkeammat kuin asuinkunnassaan työskentelevillä

Henkilöstön palkkasumma alueittain (miljoonaa euroa)

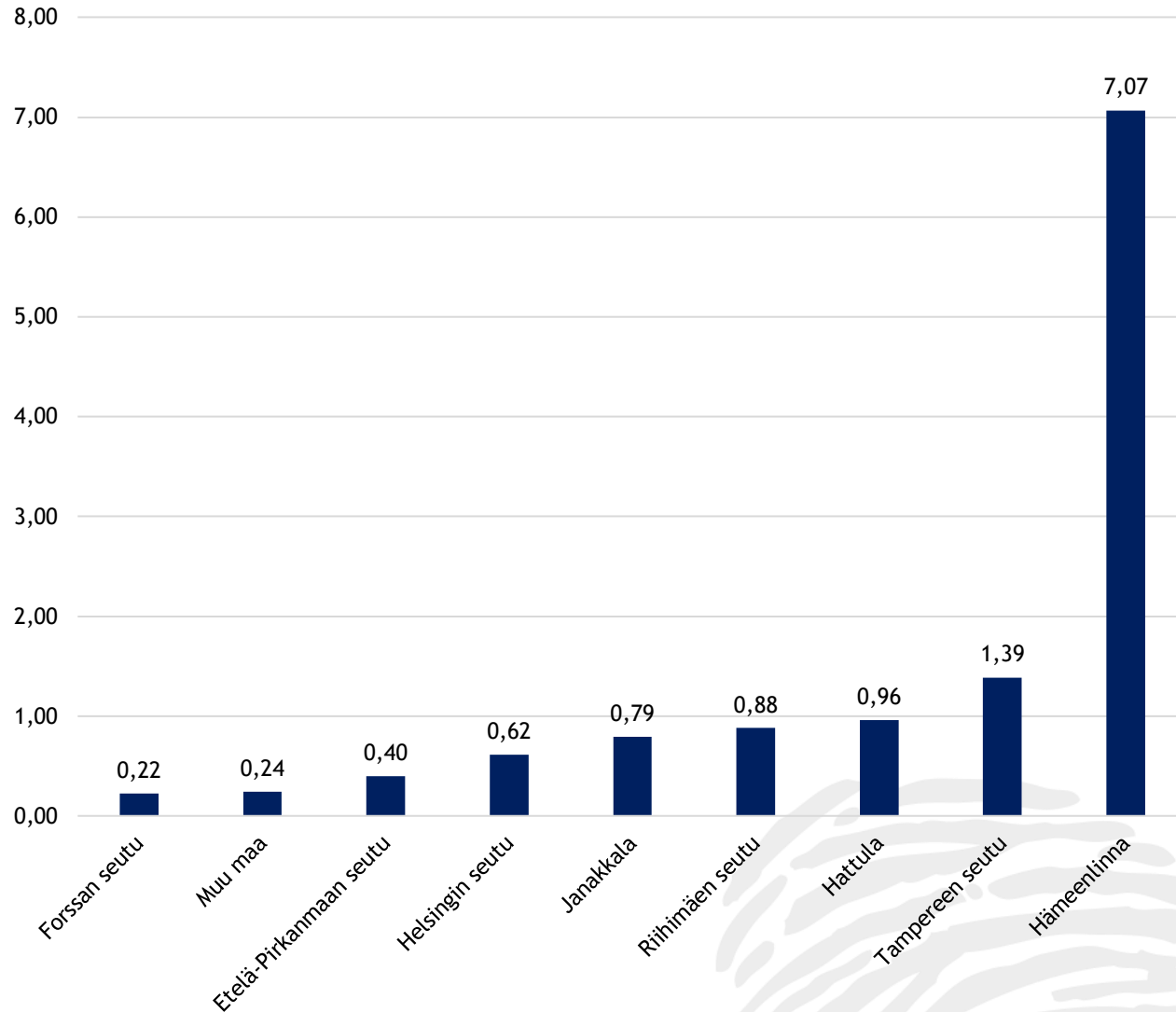
Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön laskennalliset kunnallisverotettavat tulot*

Kuviossa kuvataan Kanta-Hämeen keskussairaalaan henkilöstön laskennallisia kunnallisverotettavia tuloja. Verotulot on laskettu työntekijöiden asuinkunnan tuloveroprosentin mukaan. Käytetty veroprosentti on todellinen veroprosentti, josta on poistettu kaikki oletetut vähennykset (mutta ei henkilökohtaisesti ilmoitettavia vähennyksiä). Veroprosentit ja vähennykset ovat perustuvat vuoden 2020 tietoihin.

- Kanta-Hämeen henkilöiden tuloista maksettiin yhteensä noin 12,6 miljoonaa euroa kunnallisveroja, kun huomioidaan henkilöstön ja heidän asuinkuntien todellinen kunnallisveroprosentti sekä käytettävissä olevat vähennykset.
- Kanta-Hämeen maakuntaan jää maksetuista kunnallisveroista yhteensä noin 9,9 miljoonaa euroa eli lähes neljä viidesosaa (79 %). Kanta-Hämeen sisällä eniten kunnallisveroja maksettiin Hämeenlinnaan, jonka osuus oli 71 % maksetuista kunnallisveroista. Muissa maakunnan kunnissa kunnallisverotettavat tulot jäivät alle miljoonan euron; eniten kunnallisveroja maksettiin Hattulaan, Riihimäen seudulle ja Janakkalaan.
- Kanta-Hämeen maakunnan ulkopuolella asuvien työntekijöiden kunnallisverotettavat tulot olivat yhteensä 2,6 miljoonaa euroa vuodessa. Tästä noin puolet verotettiin Tampereen seudulla (1,4 miljoonaa euroa). Helsingin seudulla verotettiin noin 620 000 euroa ja Etelä-Pirkanmaan seudulla noin 400 000 euroa. Muiden alueiden kunnallisverotettavat tulot jäivät noin 200 000 euroon.

* Laskelmassa ei ole huomioitu maksettujen palkkojen sivukuluja. Laskelmassa ei ole myöskään huomioitu muita aluetaloudellisia vaikutuksia muun muassa alueen ostovoimakertymään

Henkilöstön palkkasumma kunnallisverotettavien tulojen osalta alueittain (miljoonaa euroa)

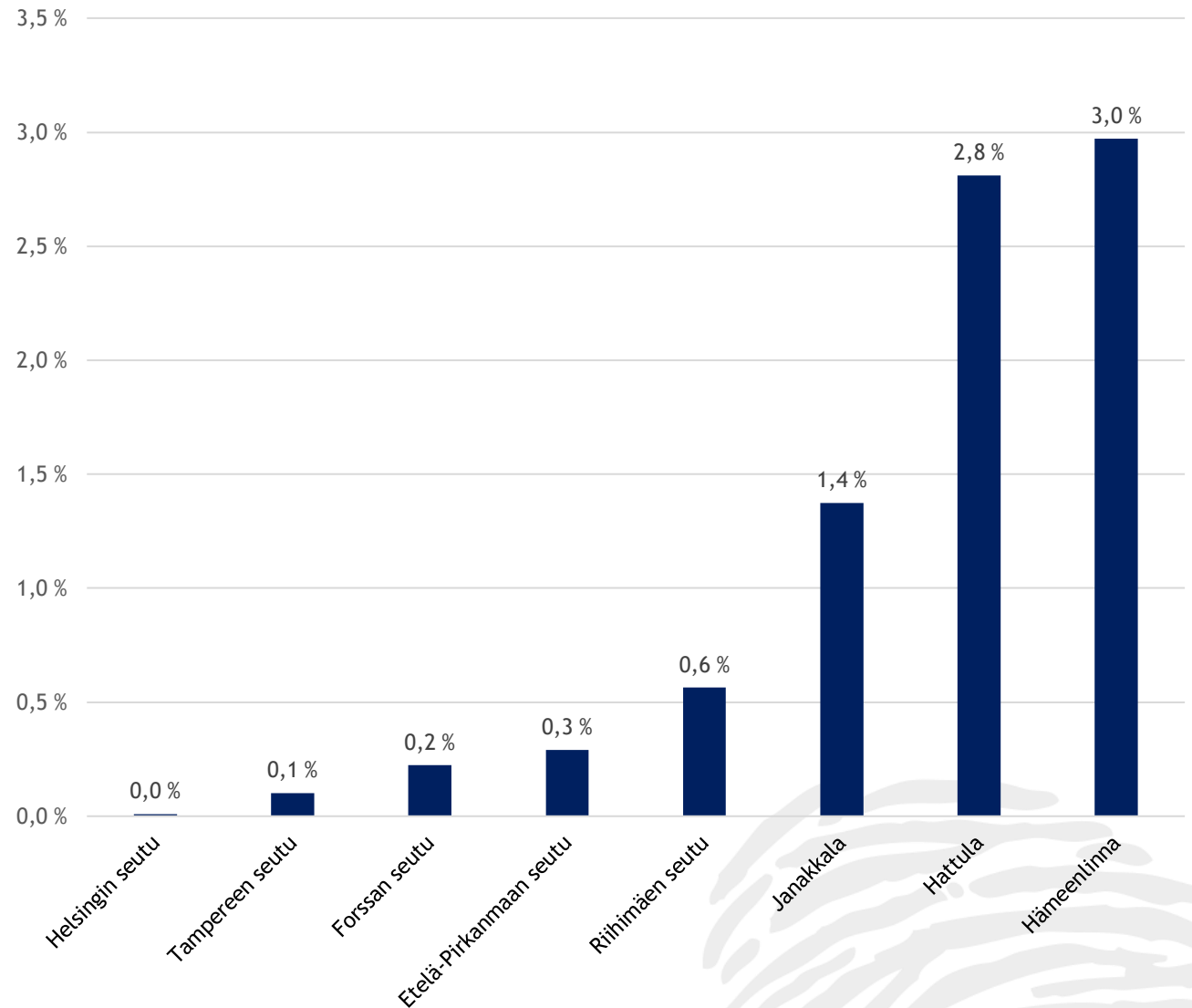

Henkilöstön kunnallisverotettavien tulojen osuus alueen kaikista kunnallisveroista

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön kunnallisverotettavien tulojen osuutta alueen kaikista kunnallisverotettavista tuloista. Osuudet ovat laskennallisia arvioita, joissa on suhteutettu arvioidut toteutuvat kunnallisverotettavat tulot vuoden 2018 kunnallisverotettuihin tuloihin.

- Kanta-Hämeen kaikista kunnallisverotettavista tuloista noin 1,5 prosenttia perustuivat Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön tuottamiin kunnallisveroihin. Osuus korostuu erityisesti Hämeenlinnan seudulla: sairaalan henkilöstön osuus oli 3,0 % Hämeenlinnan kaupungin kunnallisverotettavista tuloista, 2,8 % Hattulassa 2,6 ja 1,4 % Janakkalassa. Muissa Kanta-Hämeen kunnissa osuus jäi alhaisemmaksi: Riihimäen seudulla 0,6 % ja Forssan seudulla 0,2 %
- Kanta-Hämeen maakunnan ulkopuolella Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön osuus maksetuista kunnallisveroista jäi luonnollisesti melko vähäiseksi.

Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön kunnallisverotettavien tulojen osuus kaikista alueen kunnallisveroista

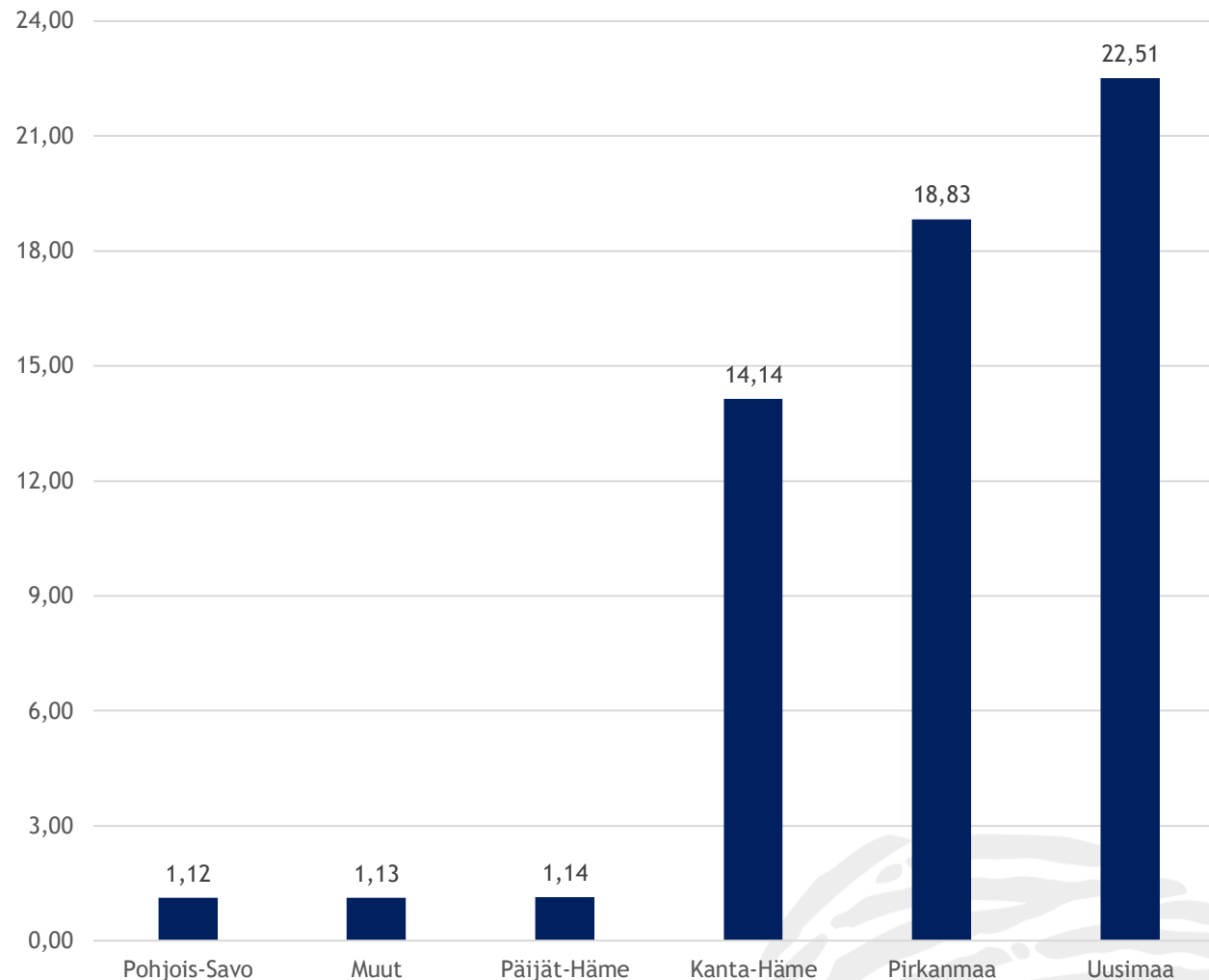

Kanta-Hämeen keskussairaalan palveluiden ostot maakunnittain vuonna 2019

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan ostoja yrityksiltä, kuntayhtymiltä ja säätiöiltä maakunnittain vuonna 2019. Arvot kuvaataan miljoonaa euroissa. Luvuissa eivät ole mukana sairaalan omat sisäiset ostot, valtion ostot eikä ulkomaille rekisteröityneet yritykset. Lisäksi rekisteröidyt yhdistykset rajattu aineiston ulkopuolelle

- Kanta-Hämeen keskussairaalan kaikki palvelujen ostot olivat yhteensä 79,1 miljoonaa euroa, joista palveluiden ostot yrityksiltä, kuntayhtymiltä ja säätiöiltä olivat yhteensä **58,9 miljoonaa** euroa vuonna 2019
- Näistä palvelujen ostoista 24 % kohdistui Kanta-Hämeen maakuntaan ja 76 % muihin maakuntiin.
- Kaikista palvelujen ostoista Uudenmaan osuus oli 38,2 %, Pirkanmaan 32 %, Kanta-Hämeen 24 %, Päijät-Hämeen ja Pohjois-Savon 1,9 % ja kaikkien muiden maakuntien yhteensä 2 %
- Uudenmaan, Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen osuus oli 94,2 % kaikista Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostoista vuonna 2019

Palveluiden ostot maakunnittain (miljoonaa euroa)

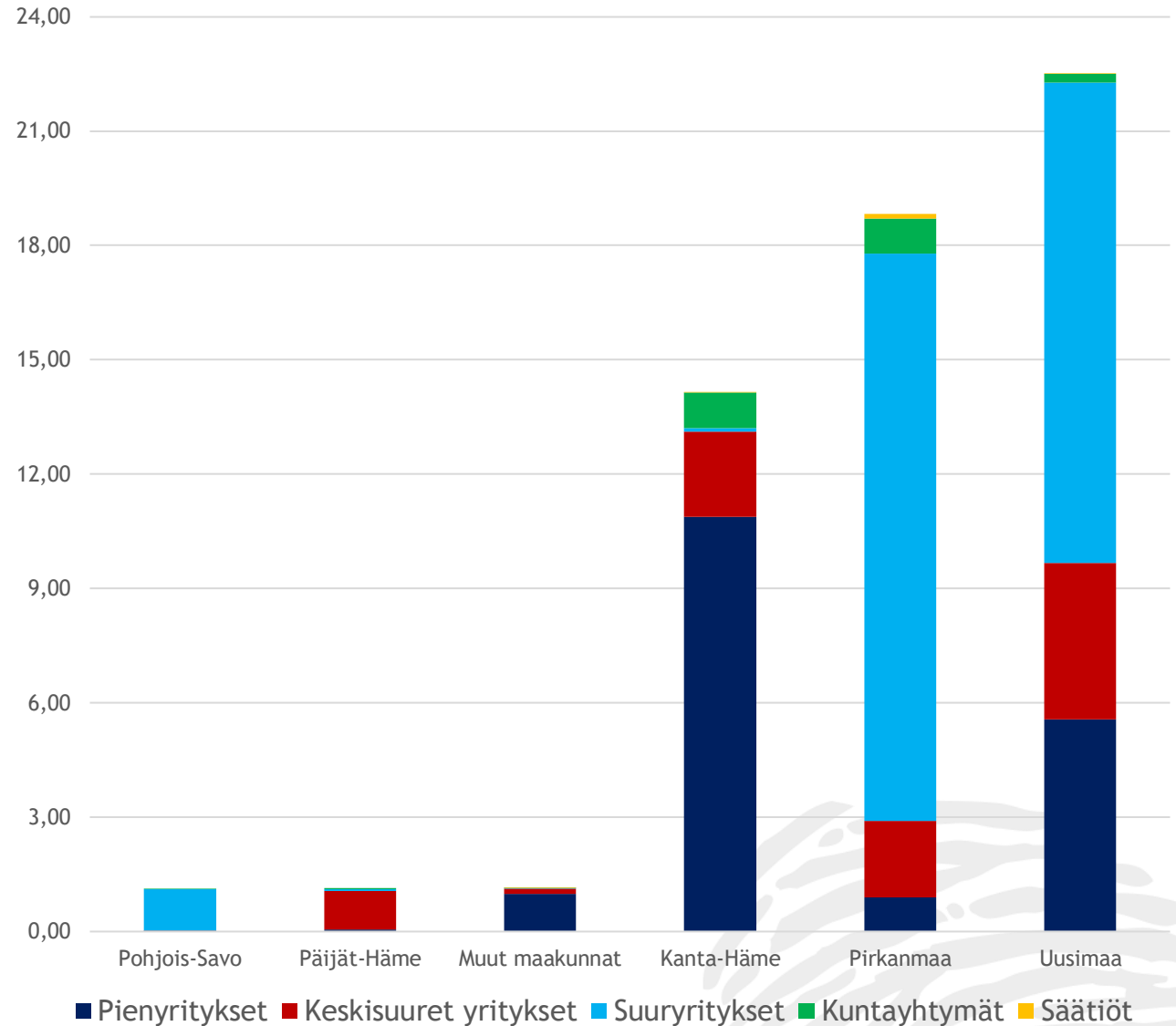

Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot maakunnittain sekä yritysluokkien osuus vuonna 2019

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalaan palvelujen ostot maakunnittain sekä yritysluokkien osuus vuonna 2019. Palvelujen ostot on jaettu kolmeen luokkaan yritysten koon mukaan: pienyritykset (alle 50 hlöä), keskisuuret yritykset (50-249 hlöä), suuryritykset (yli 250 hlöä). Lisäksi omassa luokassaan ovat kuntayhtymät ja säätiöt

- Palvelujen ostot suuntautuivat suuriin yrityksiin erityisesti Uudenmaan ja Pirkanmaan maakuntien kohdalla
- Kanta-Hämeen maakunnan sisällä palvelujen ostot kohdistuivat taas selvästi eniten pieniin yrityksiin
- Kanta-Hämeen sisällä noin neljä viidesosaa (78,9 %) pienyritysten ostoista suuntautui yhteen yritykseen eli Kanta-Logistiikka Oy:hyn

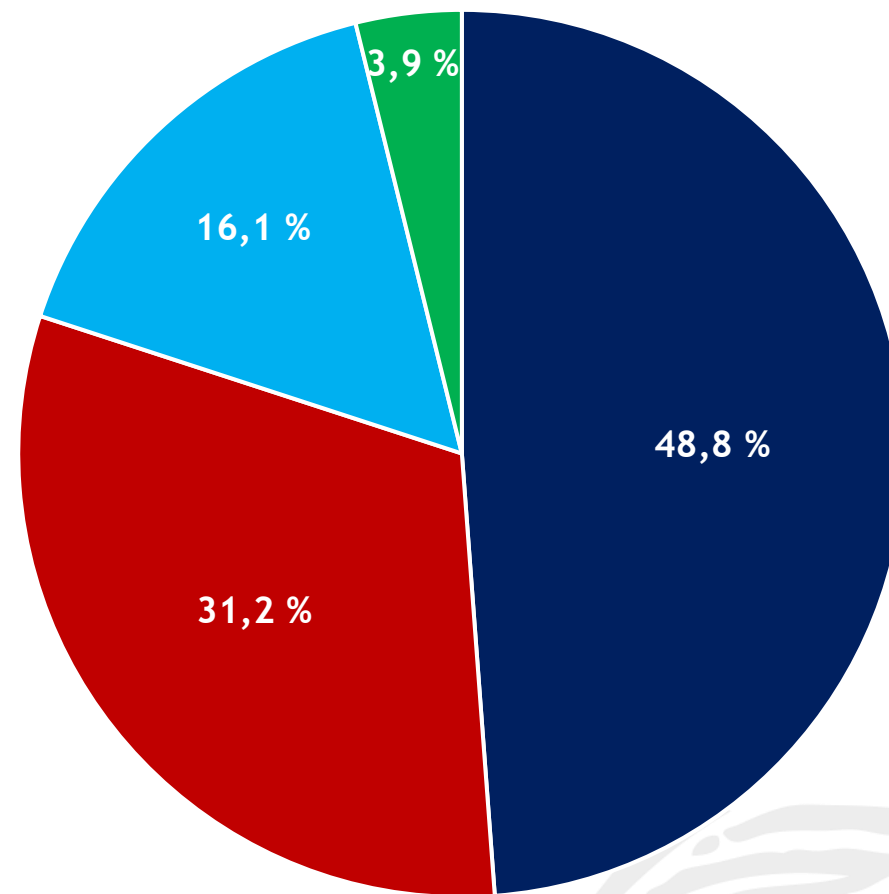
Palvelujen ostot maakunnittain ja yritysten koon mukaan

Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot yritysluokan suhteen vuonna 2019

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot vuonna 2019 yritysluokkiin jaettuna. Luokat ovat pienyritykset, keskisuuret yritykset, suuryritykset ja muut. Ryhmään muut kuuluvat kuntayhtymät ja säätiöt

- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot jakautuivat yritysten koon mukaan siten, että ostoista hieman alle puolet (48,8 %) kohdistui suuryrityksiin ja noin kolmannes (31,2 %) pienyrityksiin. **Suur- ja pienyritysten osuus oli noin 80 % kaikista palvelujen ostoista**
- Yksi viidennes palvelujen ostoista kohdistui keskisuuriin yrityksiin (16,1 %) sekä kuntayhtymiin ja säätiöihin (3,9 %)

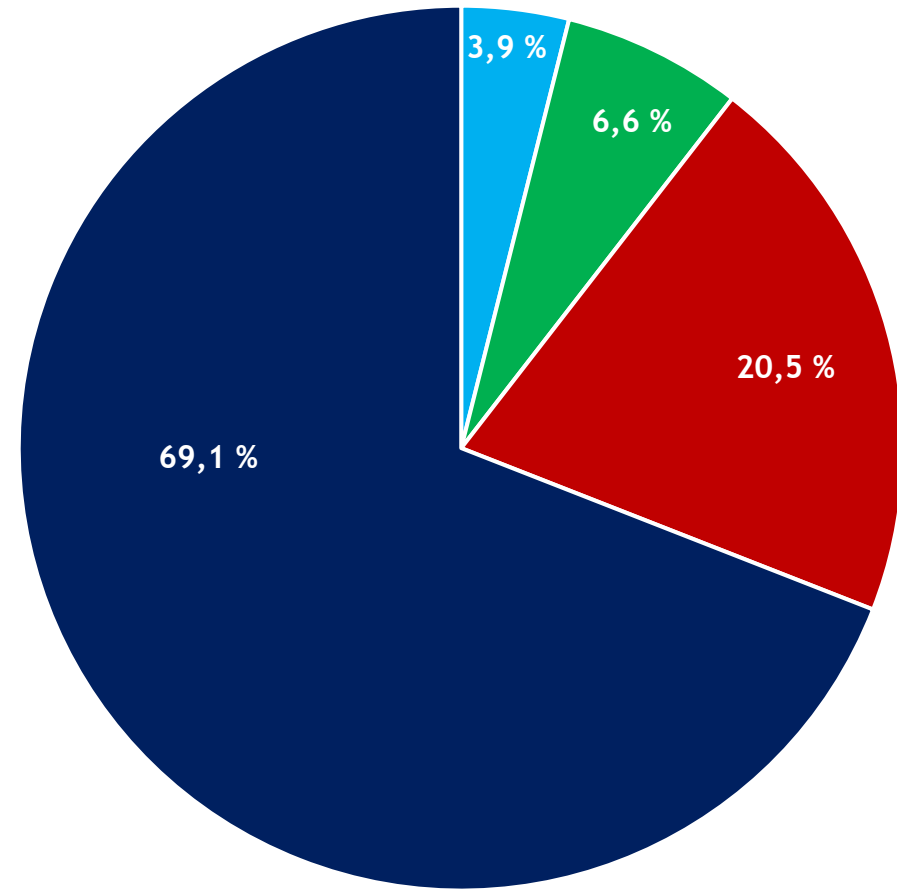

■ Suuryritykset ■ Pienyritykset ■ Keskisuuret yritykset ■ Muut

Kanta-Hämeen keskussairaalan palveluiden ostojen suhteellinen osuus ulkopuolisista sairaaloista vuonna 2019

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalan palveluiden ostojen suhteellista jakautumista ulkopuolisten sairaaloiden osalta vuonna 2019

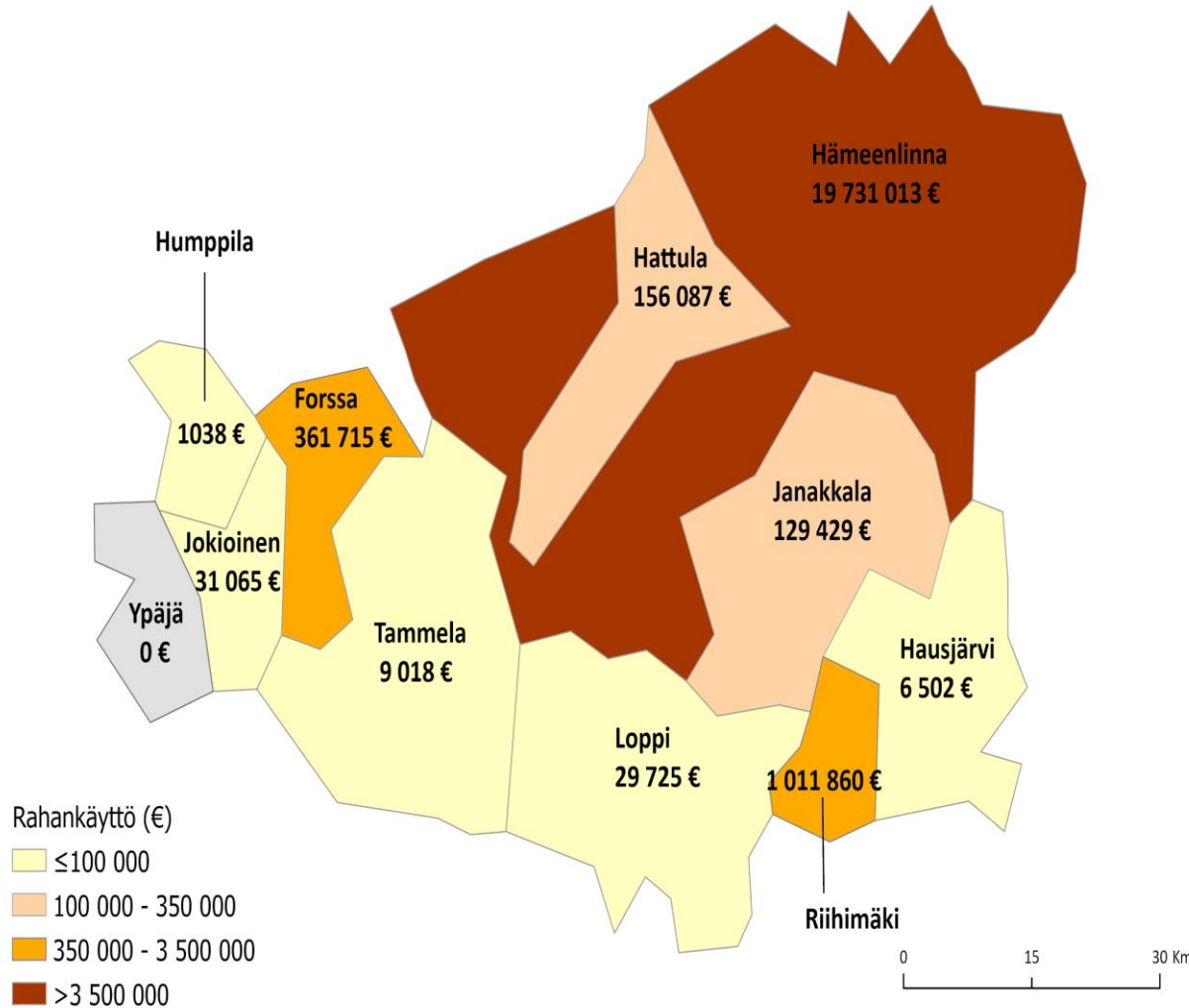
- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot ulkopuolisista sairaaloista olivat yhteensä 44,8 miljoonaa euroa vuonna 2019.
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän osuus oli 30,9 miljoonaa euroa, kun taas muiden osuus jäi yhteensä 13,9 miljoonaan euroon. Pirkanmaan osuus oli 2,2 kertaa suurempi kuin muiden sairaaloiden yhteensä
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän suhteellinen osuus palveluiden ostoista oli 69,1 prosenttia, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin 20,5 prosenttia, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän 3,9 prosenttia ja kaikkien muiden ulkopuolisten sairaaloiden yhteenlaskettu osuus 6,6 prosenttia.

- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Muut
- Helsingin ja Uudenmaan shp
- Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot yrityksiltä Kanta-Hämeen maakunnan kunnissa vuonna 2019

Kartta kuvaa Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostoja yrityksistä kunnittain Kanta-Hämeen alueella vuonna 2019.

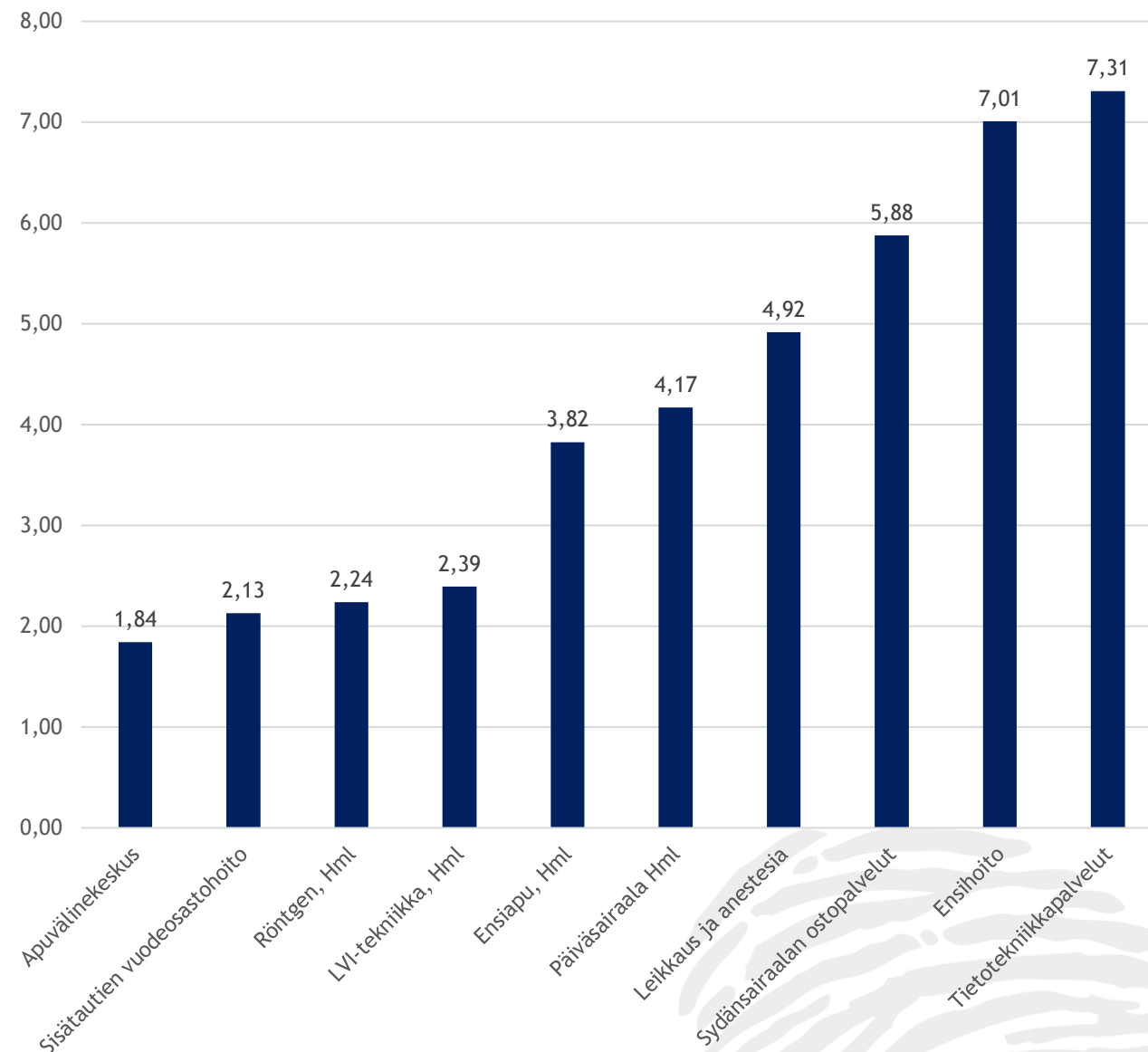
- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot oman maakunnan yrityksistä olivat yhteensä noin 21,5 miljoonaa euroa vuonna 2019
- Suurin osa palvelujen ostoista suuntautui Kanta-Hämeen maakunnan sisällä Hämeenlinnan kaupunkiin, johon kohdistui 92 % kaikista keskussairaalan palvelujen ostoista.
- Riihimäen kaupunkiin kohdistui noin 4,7 %, Forssaan noin 1,7 % ja Hattulaan noin 0,7 % keskussairaalan palvelujen ostoista.
- Muiden Kanta-Hämeen kuntien osuus oli marginaalinen.

Kanta-Hämeen keskussairaalan kymmenen suurinta yksikköä palvelujen ostojen suhteen 2019

Kuviossa on kuvattu Kanta-Hämeen keskussairaalaan kymmenen suurinta yksikköä palvelujen ostojen suhteen. Arvot on esitetty miljoonaa euroissa

- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot olivat yhteensä 41,7 miljoonaa euroa kymmenen eniten palveluja ostaneen yksikön osalta.
- Graafin kymmenen eniten palveluja ostaneen yksikön osuus kaikista palvelujen ostoista oli hieman yli puolet (52,7 %)
- Palvelujen ostojen kohdentumisessa suurimmat olivat määrällisesti tietotekniikkapalvelut 7,31 M€, ensihoito 7,01 M€ ja sydänsairaalan ostopalvelut 5,88 M€.

10 suurinta yksikköä palvelujen ostoissa (miljoonaa euroa)

3. Kanta-Hämeen keskussairaalan alueen kuntien ulkoiset elinvoimaan liittyvät tunnusluvut

Kanta-Hämeen kuntien aluekehityksen laaja tilannekuva 17 avainmuuttujan perusteella suhteessa koko maahan

Aluekehityksen laaja tilannekuva perustuu Manner-Suomen kuntien vertailuun kuudessa eri teemassa ja 17 avainmuuttujalla:

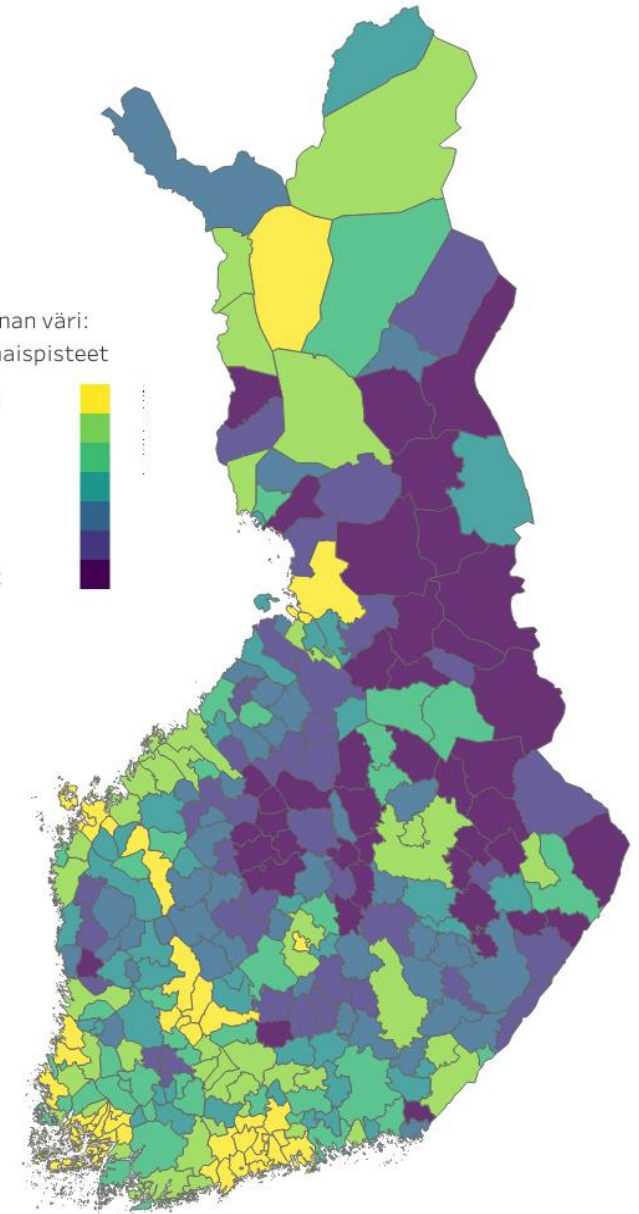
- Tilannekuvasssa verrataan kuntien kehitystä vetovoima-, työllisyys-, yritys-, tulo-, koulutus ja hyvinvointi- ja muun dynamiikan tunnusluvuilla.
- Jokainen muuttuja on indeksoitu 0-100 pisteen välillä siten, että parhaimman arvon saanut kunta saa 100 pistettä ja heikoimman arvon saanut 0 pistettä. Kuntien elinvoimapisteyden vaihteluväli on toisin sanoen 0-1700 pistettä
- Viereisessä kartassa kuvataan eri väreillä kaikkien kuntien saamat elinvoimapisteydet ja graafissa Kanta-Hämeen kuntien saamat elinvoimapisteydet ja sijoitus kaikkien Manner-Suomen kuntien joukossa.
- Kanta-Hämeen kunnat sijoittuvat hyvin elinvoimapisteyksissä suhteessa koko maan tilannekuvaan: Hämeenlinna ja Riihimäki sijoittuvat kuntien parhaaseen viidennekseen, Janakkala, Hattula, Hausjärvi, Tammela ja Forssa toiseksi parhaaseen viidennekseen, Loppi, Ypäjä ja Jokioinen kolmanneksi parhaaseen viidennekseen sekä Humppila neljänneksi parhaaseen viidennekseen

Kunta	Elinvoimapisteydet ja	Sijoitus
Hämeenlinna	1206	45
Riihimäki	1147	53
Janakkala	1138	60
Hattula	1101	67
Hausjärvi	1019	86
Tammela	963	106
Forssa	919	118
Loppi	903	128
Ypäjä	862	146
Jokioinen	817	158
Humppila	597	225

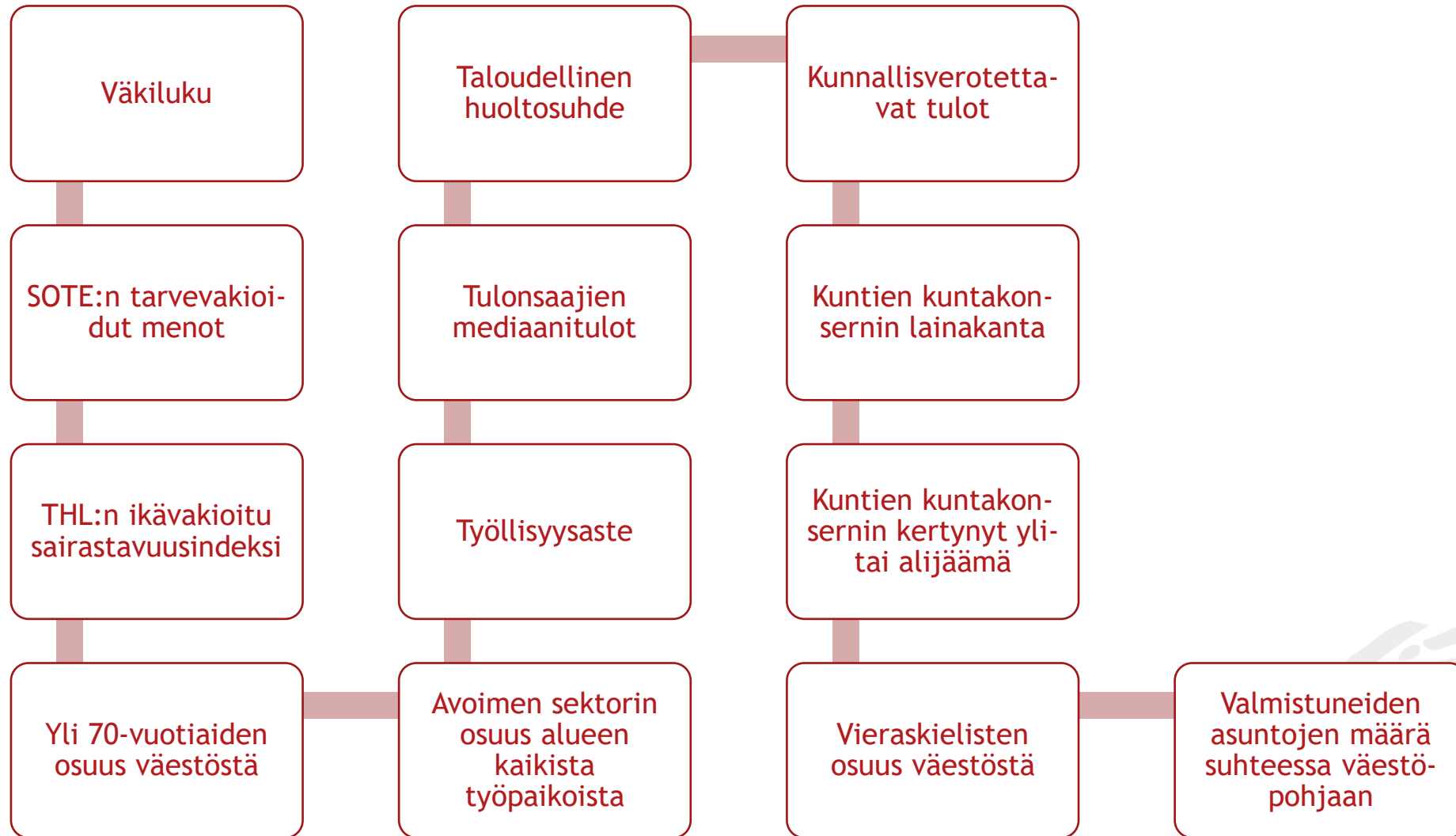
Kunnan väri:
Kokonaispisteet

Korkeat

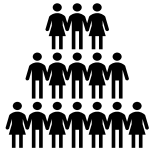
Matalat

Kanta-Hämeen keskussairaalan ulkoiseen elinvoimaan liittyvät tunnusluvut

Kanta-Hämeen alueen elinvoima valituilla tunnusluvulla 1 (2)

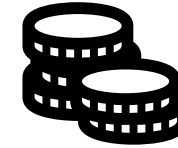
170 855

Kanta-Hämeen väkiluku huhtikuun lopussa 2020. Väestöltään 12. suurin maakunta

18,1%

Kanta-Hämeen yli 70-vuotiaiden osuus koko väestöstä. Ylittää koko maan keskiarvon. Kaksi kuntaa alle koko maan keskiarvon

25 121 €

Kanta-Hämeen tulonsaajien mediaanitulot vuonna 2018. Kolmanneksi korkein kaikista maakunnista. Kuusi kuntaa ylittää koko maan keskiarvon

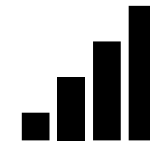
99

Kanta-Hämeen tarvevakioitujen sote-menojen indeksi vuonna 2017. Viisi kuntaa alitti koko maan keski-arvon (100)

67,7%

Kanta-Hämeen avoimen sektorin osuus kaikista työpaikoista. Jää hieman alle koko maan keskiarvon (69,7 %). 7 kuntaa ylittää koko maan keskiarvon

1,39

Kanta-Hämeen taloudellinen huoltosuhte vuonna 2018 eli 100 työllistä kohden 139 eityöllistä. Viidenneksi kilpailukykyisin kaikista maakunnista. Kolme kuntaa alle koko maan keskiarvon

98,1

Kanta-Hämeen ikävakioitu THL:n sairastavuusindeksi. Koko maan keskiarvon (100) alitti viisi kuntaa

72,9%

Kanta-Hämeen työllisyysaste vuonna 2018. Kuudenneksi korkein maakuntien joukossa. Kaikki kunnat yhtä lukuun ottamatta ylittävät mediaanikunnan

3 951 €

Kanta-Hämeen kunnallisverotettavat tulot asukasta kohden vuonna 2018. Toiseksi korkeimmat kaikista maakunnista. Kaksi kuntaa ylitti 4000 euron rajan

Kanta-Hämeen alueen elinvoima valituilla tunnusluvulla 2 (2)

5177 €

Kanta-Hämeen kuntien konsernilainat asukasta kohden vuonna 2018. Viidenneksi alhaisin lainakanta kaikkien maakuntien joukossa

566 €

Kanta-Hämeen kuntien kuntakonserniin kertynyt ylijäämä vuonna 2018. Kertymä kolmanneksi heikoin kaikkien maakuntien joukossa.

4,2 %

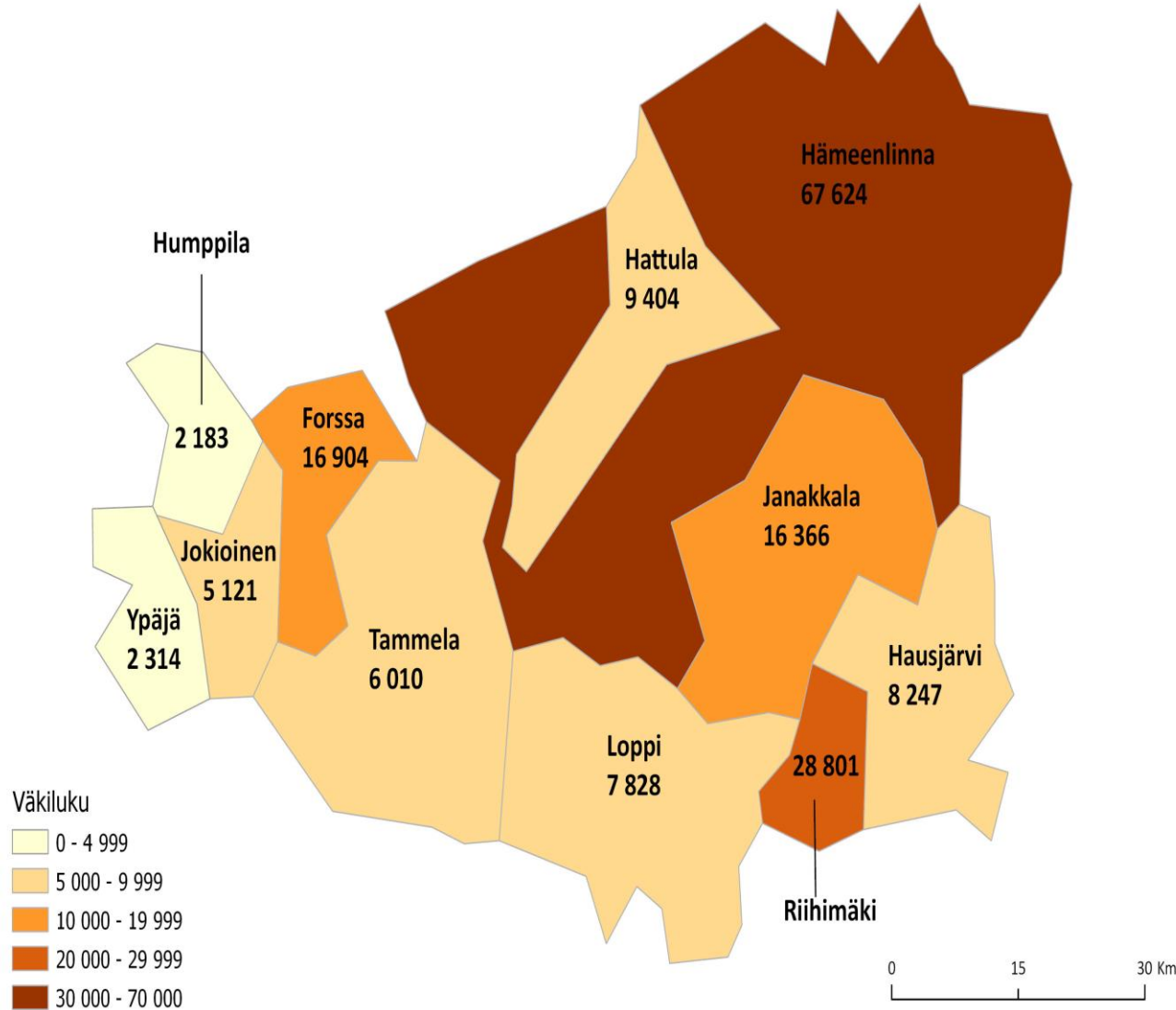
Kanta-Hämeen vieraskielisten osuus koko väestöstä vuonna 2019. Vieraskielisten osuus keskitasoa kaikkien maa-kuntien joukossa, mutta kaikki kunnat jäävät alle koko maan keskiarvon (7,5 %)

6-61

Kanta-Hämeen kuntien valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden vuosina 2016-2018. Kaikki kunnat jäivät alle koko maan keskiarvon (64,4), mutta kuusi kuntaa ylitti mediaanikunnan (20,3)

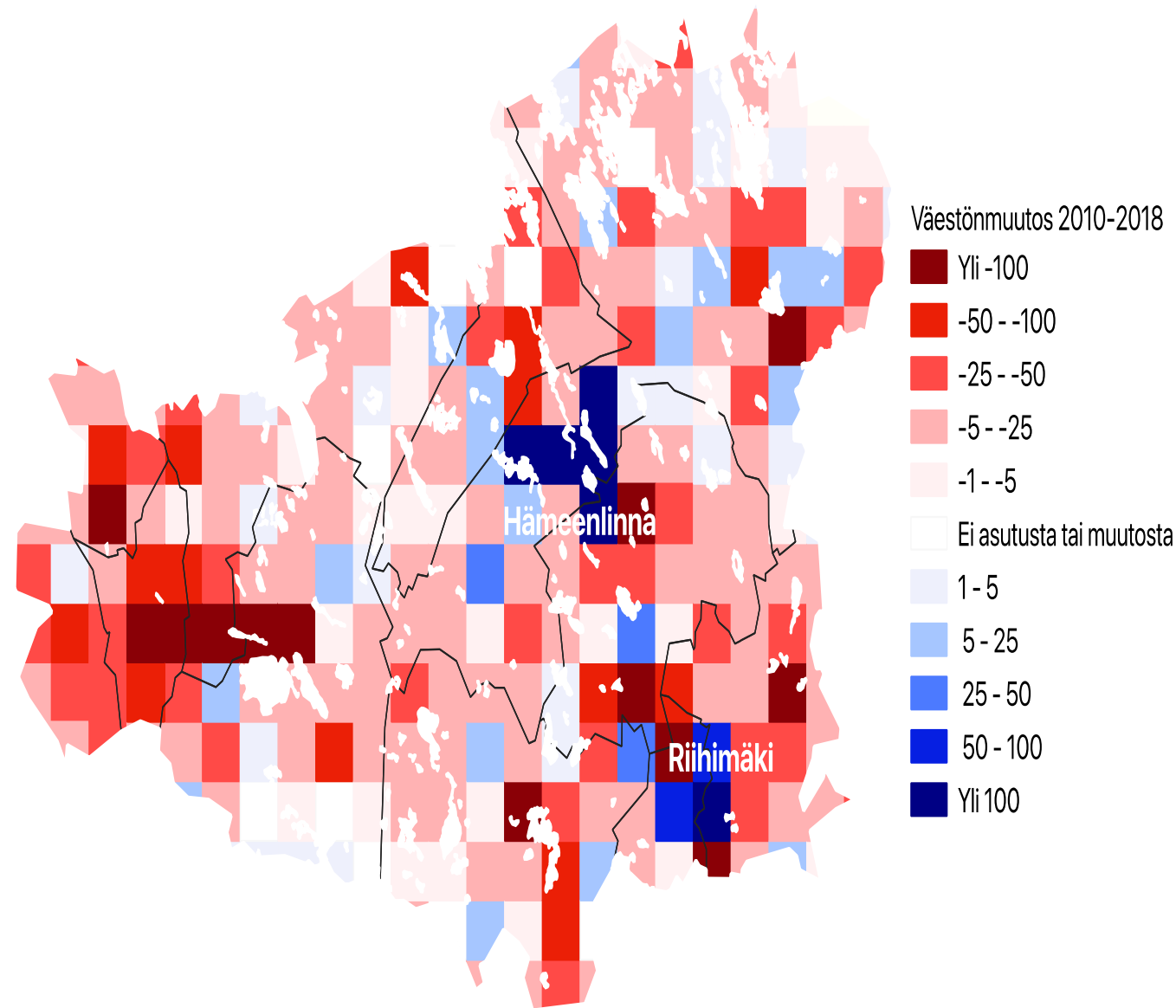
Väkiluku helmikuun lopussa 2020

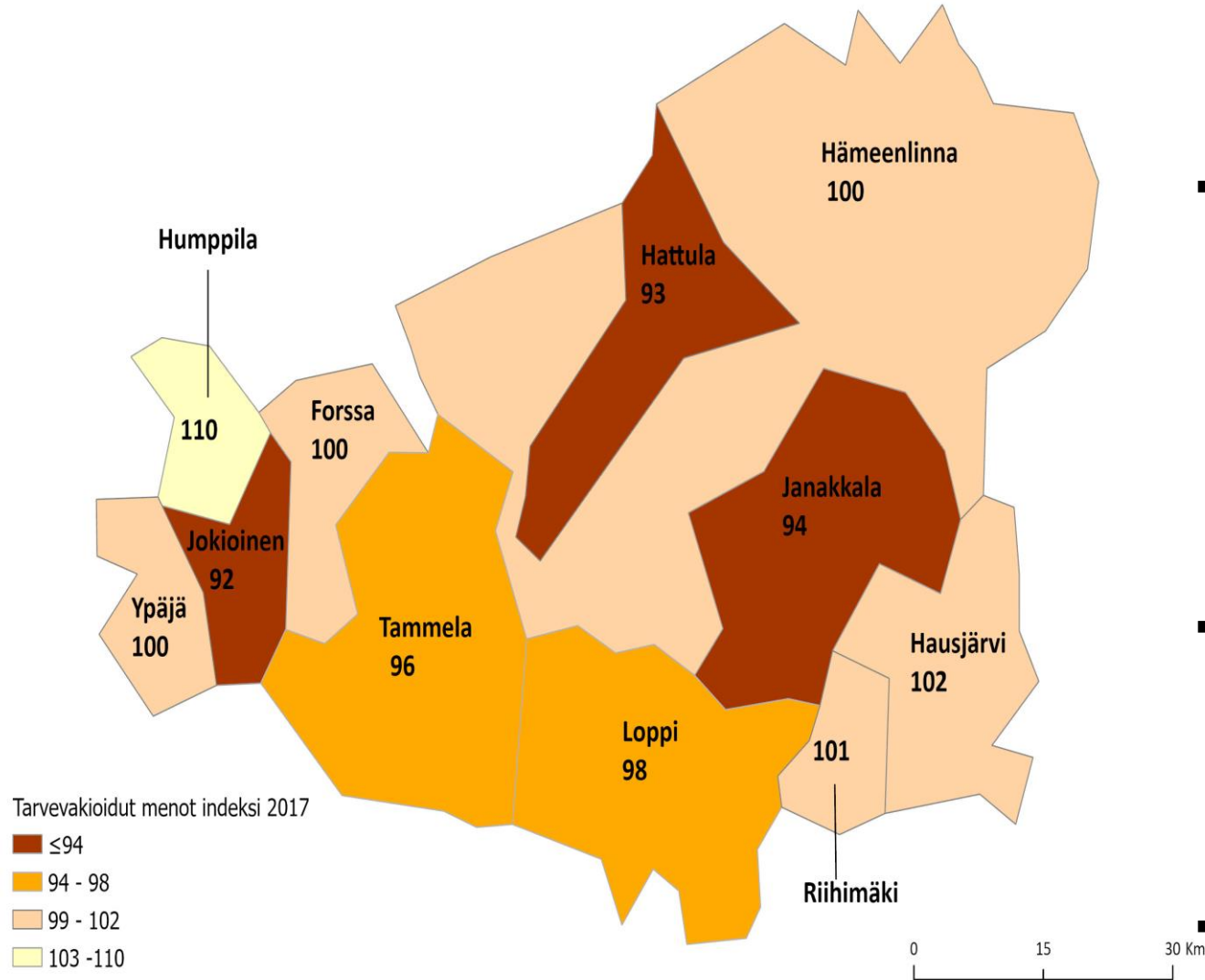
- *Muuttuja kuvaa alueen kuntien väkilukua ennakkotietojen perusteella helmikuun lopussa vuonna 2020*
- Kanta-Hämeen maakunnassa asui yhteensä 170 828 asukasta helmikuun lopussa
- Kanta-Hämeen suurimmat kunnat olivat väestöpohjaltaan Hämeenlinna ja Riihimäki sekä pienimmät Humppila ja Ypäjä.
- Kanta-Hämeen maakunnan väestö väheni noin -2 800 henkilöllä vuosina 2010-2019. Alueen väestö väheni 2010-luvun aikana kaikissa muissa alueen kunnissa paitsi Hämeenlinnassa ja Riihimäellä.

Kanta-Hämeen sisäinen väestön- kehitys kaksijakoista

Graafissa on tarkasteltu Kanta-Hämeen alueen sisäistä väestönkehitystä 5 km x 5 km ruuduissa vuosina 2010-2018. Siniset ruudut kuvaavat väestönlisäystä ja punaiset väestön supistumista. Väestönlisäys on keskittynyt ensisijaisesti Hämeenlinnan ja Riihimäen ydinkaupunkiseudulle ja pistemäisesti muualle maakuntaan

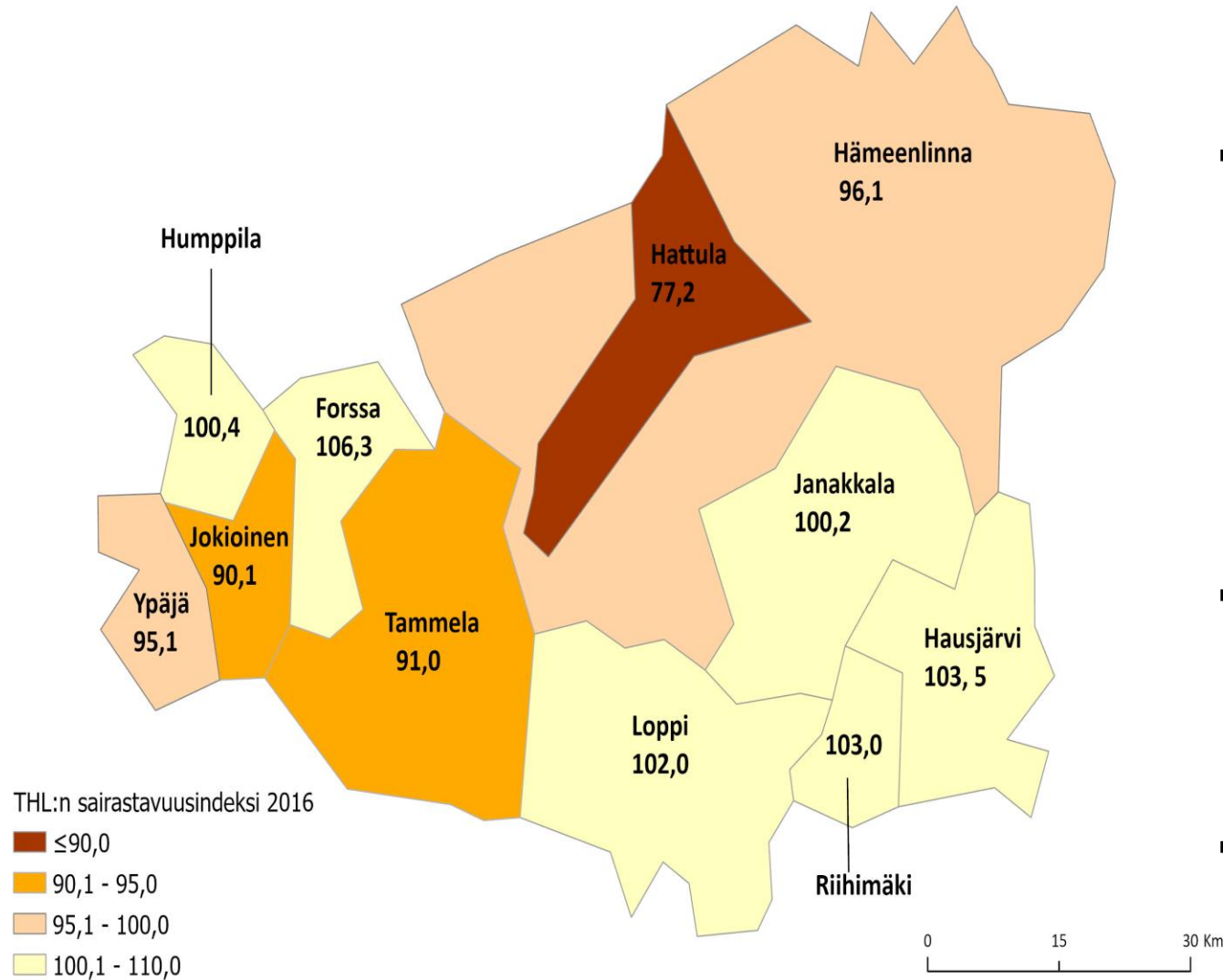
Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioitujen menojen indeksi vuonna 2017

- Muuttuja kuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon asukaskoh-
taisia nettomenoja suhteessa alueen palvelutarpeeseen.
Tarvevakioidut menot saadaan jakamalla alueen sote-
nettomenot kuntakohtaisella tarvekertoimella. Kunkin
alueen tarvevakioidut menot suhteutetaan koko maan
keskiarvoon (100), joten poikkeama maan keskiarvosta
kertoo, kuinka monta prosenttia alueen tarvevakioidut
menot poikkeavat maan keskiarvosta.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioidut menot olivat
alhaisimmat Jokioisissa, Hattulassa ja Janakkalassa, joissa
tarvevakioidut menot jäivät 6-8 % alhaisemmaksi koko
maan keskiarvoa. Tarvevakioidut menot olivat korkeimmat
Humppilassa, jossa ne ylittivät 10 % koko maan keskiarvon

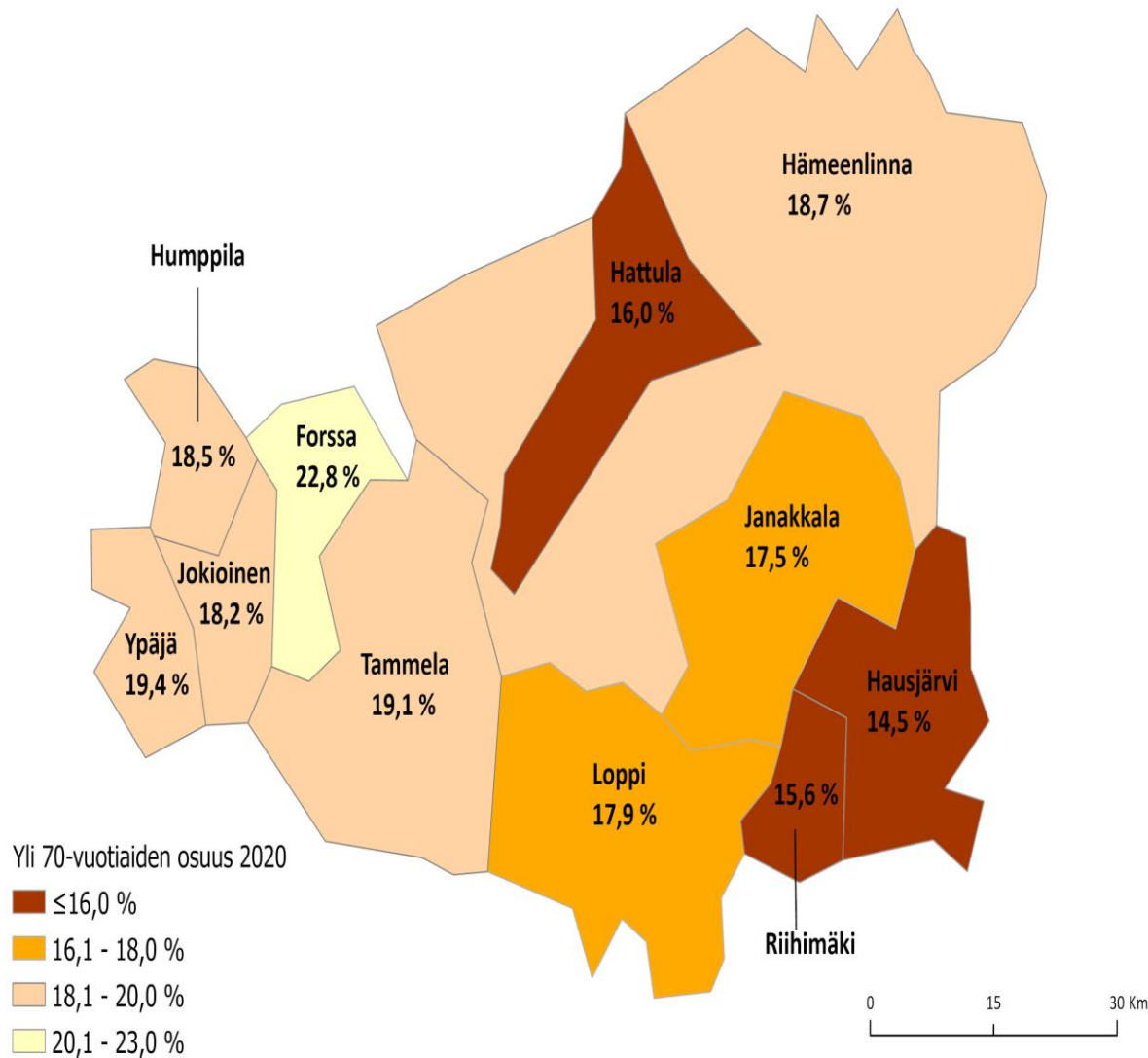
▪ Kanta-Hämeen maakunnan tarvevakioitujen menojen
indeksi oli 99 vuonna 2017 eli menot jäivät hieman alle
koko maan keskiarvon. Koko maan indeksin alitti viisi Kanta-
Hämeen kuntaa

THL:n ikävakioitu sairastavuusindeksi vuonna 2016

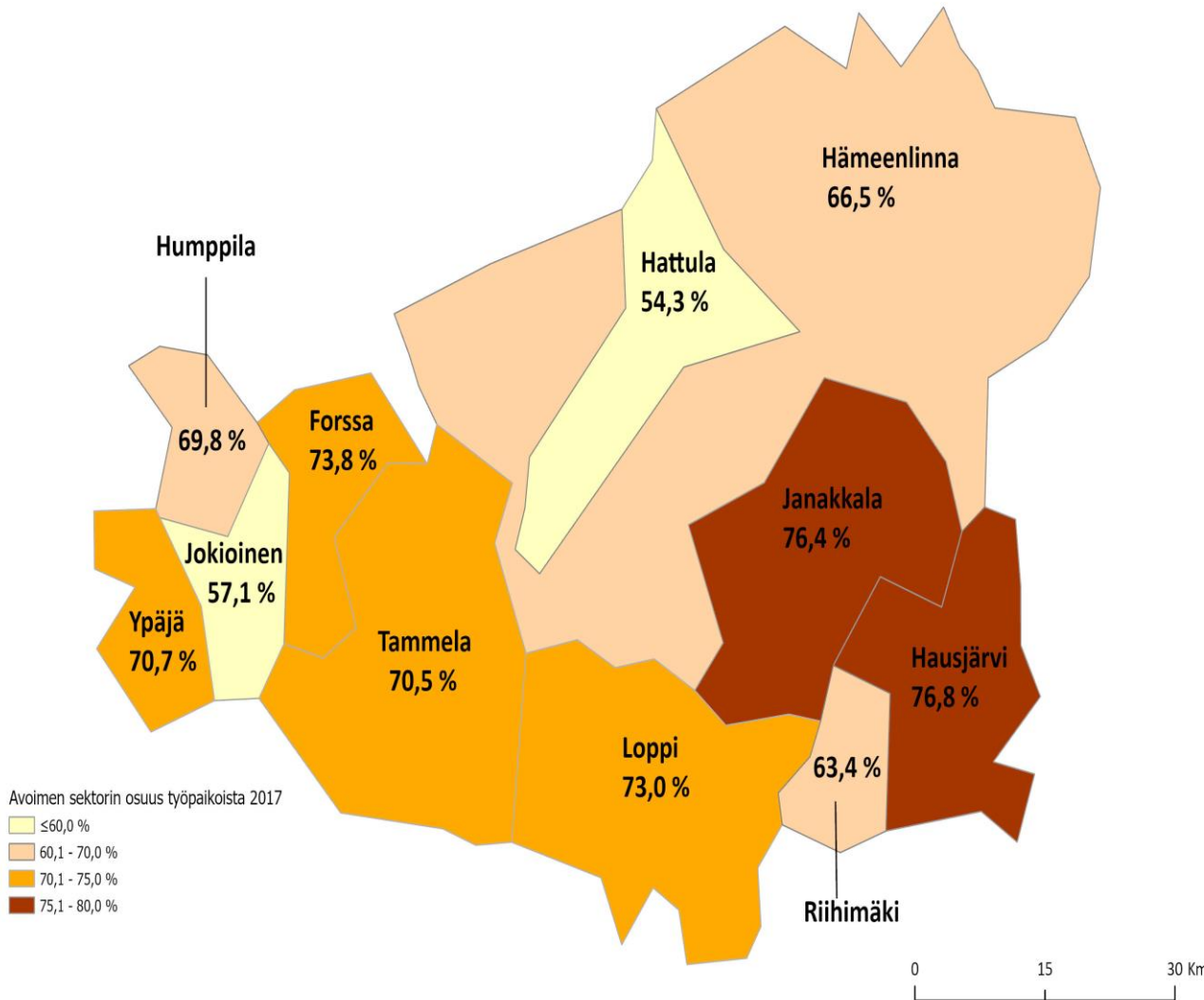
- *Muuttuja kuvaa alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa, joista sairauksien merkitystä arvioidaan. Indeksien sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Koko maan indeksiluku on 100.*
- THL:n ikävakioitu sairastavuusindeksi oli alhaisin Hattulassa (77,2), Jokioisissa (90,1), Tammelassa (91) ja Ypäjällä (95,1) sekä korkein Forssassa (106,3), Hausjärvellä (103,5) ja Riihimäellä (103)
- Kanta-Hämeen maakunnan sairastavuusindeksi oli 98,1 vuonna 2016. Koko maan indeksin alitti viisi Kanta-Hämeen kuntaa. Hattulan alhainen indeksi oli Manner-Suomen kuntien parhaimmistoa.

Yli 70-vuotiaiden osuus (%) alueen väestöstä vuonna 2020

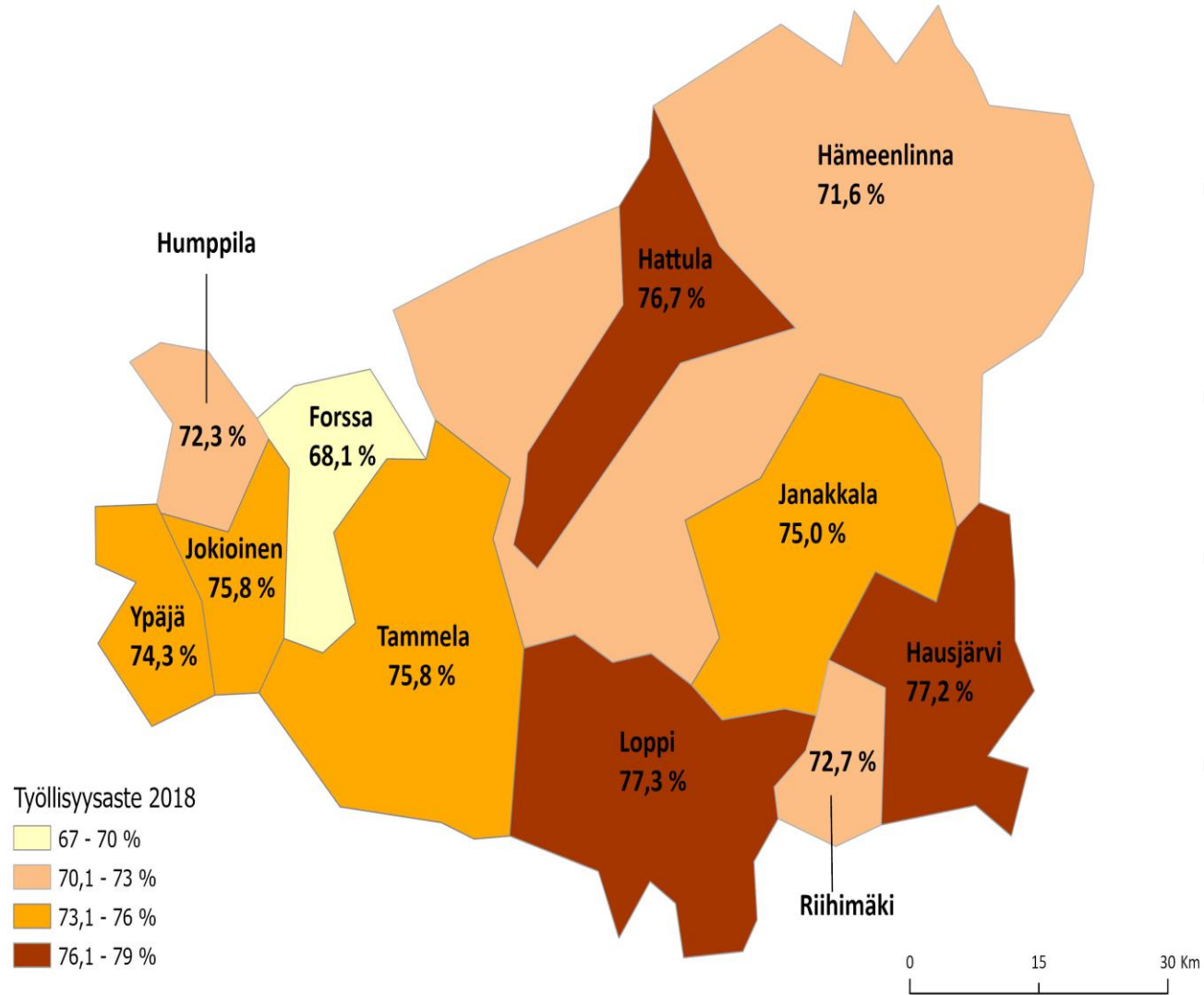
- *Muuttuja kuvaa yli 70-vuotiaiden osuutta suhteessa koko väestöön helmikuun lopussa vuonna 2020*
- Koko maassa oli noin 878 700 yli 70-vuotiasta vuonna 2020 eli 15,9 % koko väestöstä
- Kanta-Hämeen kunnissa yli 70-vuotiaiden osuus oli alhaisin Hausjärvellä, Riihimäellä ja Hattulassa sekä korkein Forssassa.
- Kanta-Hämeen maakunnassa yli 70-vuotiaiden osuus oli keskimäärin 18,1 %. Yli 70-vuotiaiden osuus oli maakuntien keskitasoa korkeampi. Yli 70-vuotiaiden osuus jäi kahdessa kunnassa alhaisemmaksi kuin koko maan keskiarvo.

Avoimen sektorin osuus (%) alueen kaikista työpaikoista vuonna 2017

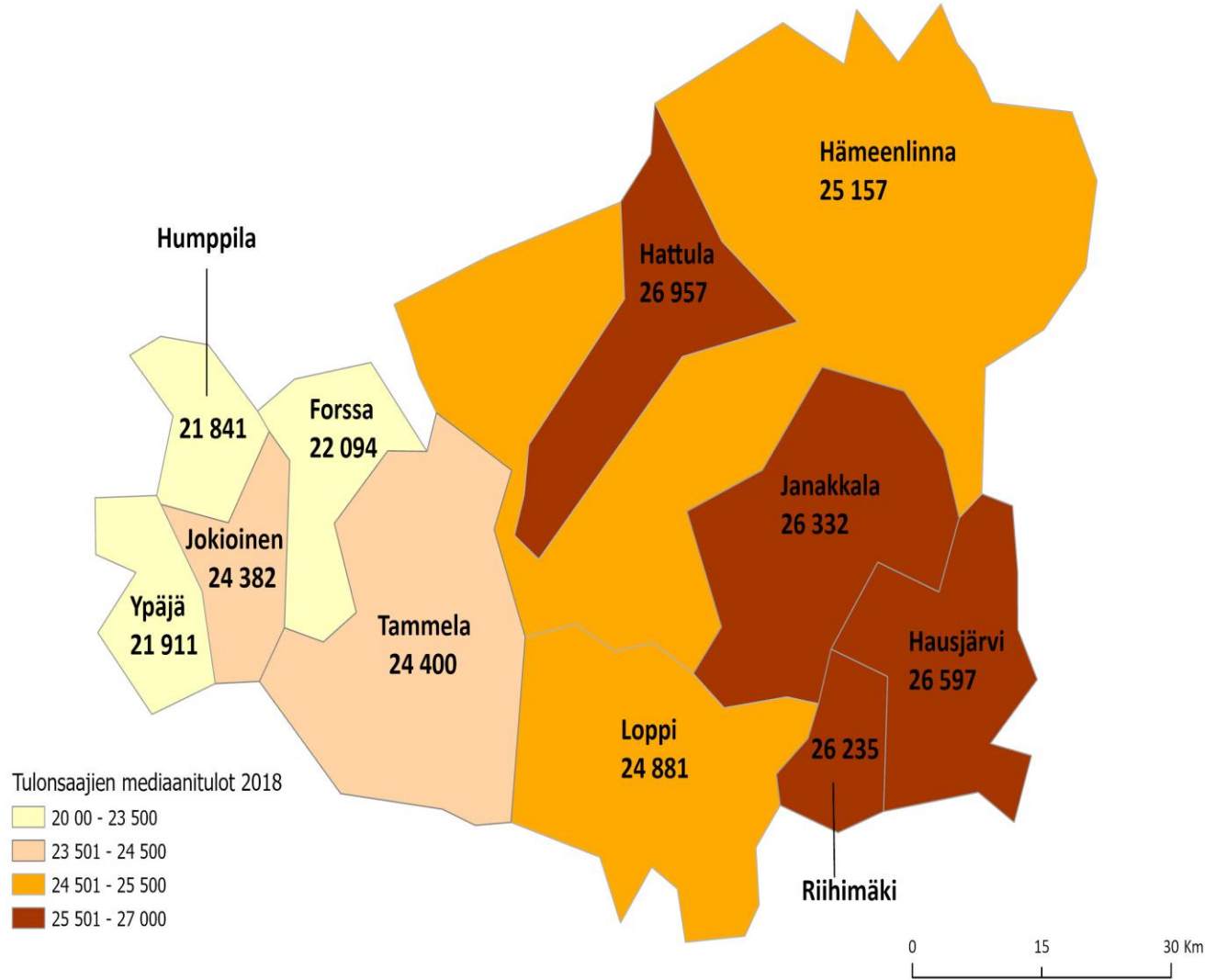
- *Muuttuja kuvaa avoimen sektorin eli yksityisen sektorin ja yrittäjien yhteenlaskettuja työpaikkojen osuutta kaikista alueen työpaikoista. Työnantajasektorit jaetaan yksityiseen sektoriin, yrittäjiin, kuntaan ja kuntayhtymiin sekä valtioon ja valtioenemmistöiseen osakeyhtiöön*
- Koko maassa avoimen sektorin osuus kaikista alueen työpaikoista oli keskimäärin 69,7 prosenttia ja mediaanikunnassa myös 69,7 prosenttia
- Kanta-Hämeen maakunnassa avoimen sektorin osuus kaikista työpaikoista oli korkein Hausjärvellä (76,8 %) ja Janakkalassa (76,4 %) sekä alhaisin Hattulassa (54,3 %) ja Jokioisissa (57,1 %)
- Kanta-Hämeen maakunnassa avoimen sektorin osuus oli 67,7 % kaikista alueen työpaikoista eli hieman alhaisempi kuin keskimäärin koko maassa ja mediaanikunnassa

Työllisyysaste (%) vuonna 2018

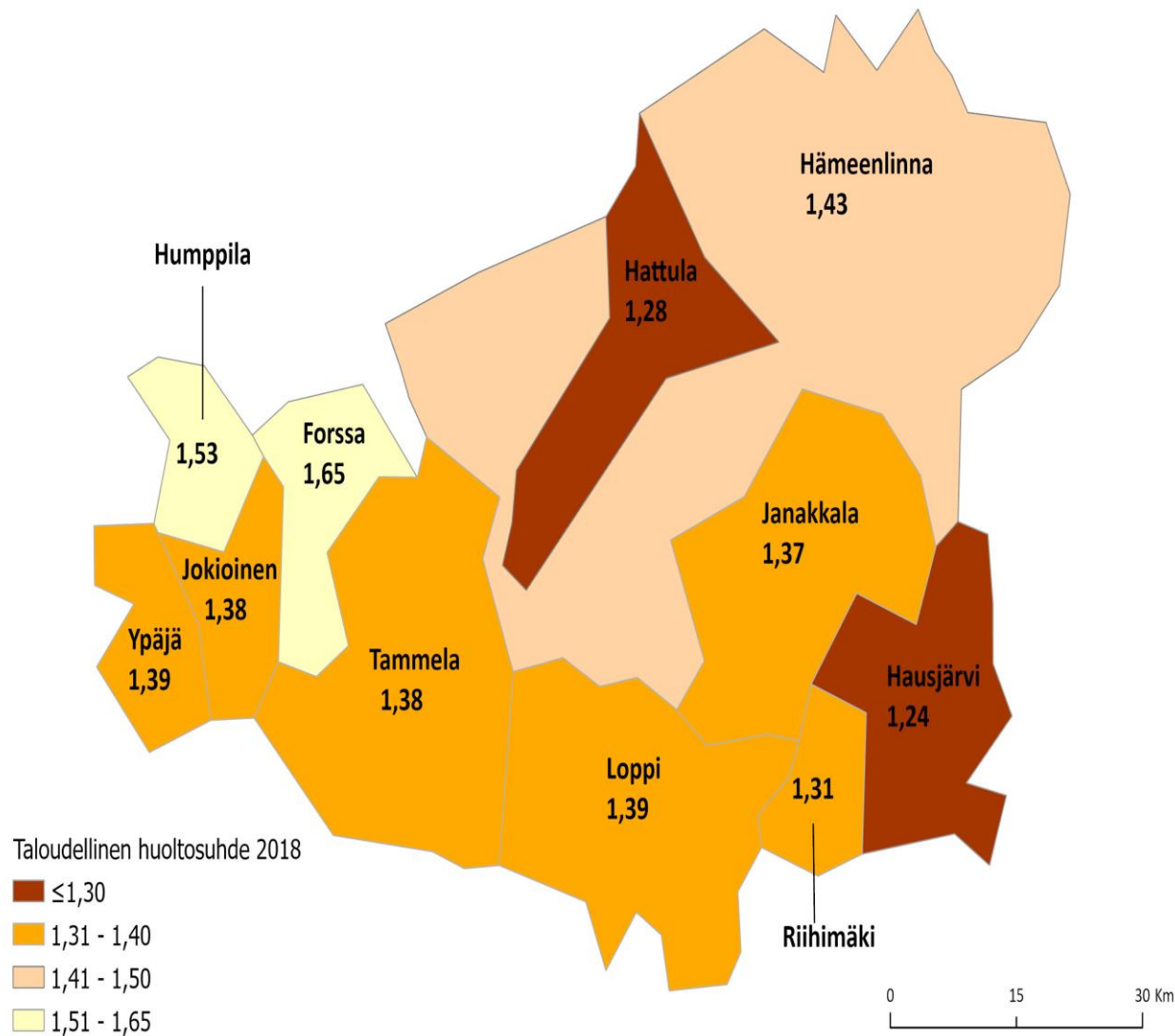
- *Muuttuja kuvaa alueen 18-64-vuotiaiden työllisten osuutta suhteessa vastaavan ikäiseen väestöön vuonna 2018*
- Työllisyysaste oli keskimäärin 71,8 % koko maassa ja mediaanikunnassa 71,6 % vuonna 2017
- Kanta-Hämeen kunnissa työllisyysaste ylitti 75 %:in rajan kuudessa kunnassa vuonna 2018. Työllisyysaste oli korkein Lopissa, Hausjärvellä ja Hattulassa sekä alhaisin Forssassa.
- Kanta-Hämeen maakunnan työllisyysaste oli 72,9 % vuonna 2018, joka oli 6:nneksi korkein maakuntien joukossa. Kaikki kunnat ylittivät mediaanikunnan tason Forssaa lukuun ottamatta. Hausjärven, Lopen ja Hattulan työllisyysaste kuului kuntien parhaaseen viidennekseen.

Tulonsaajien mediaanitulot vuonna 2018

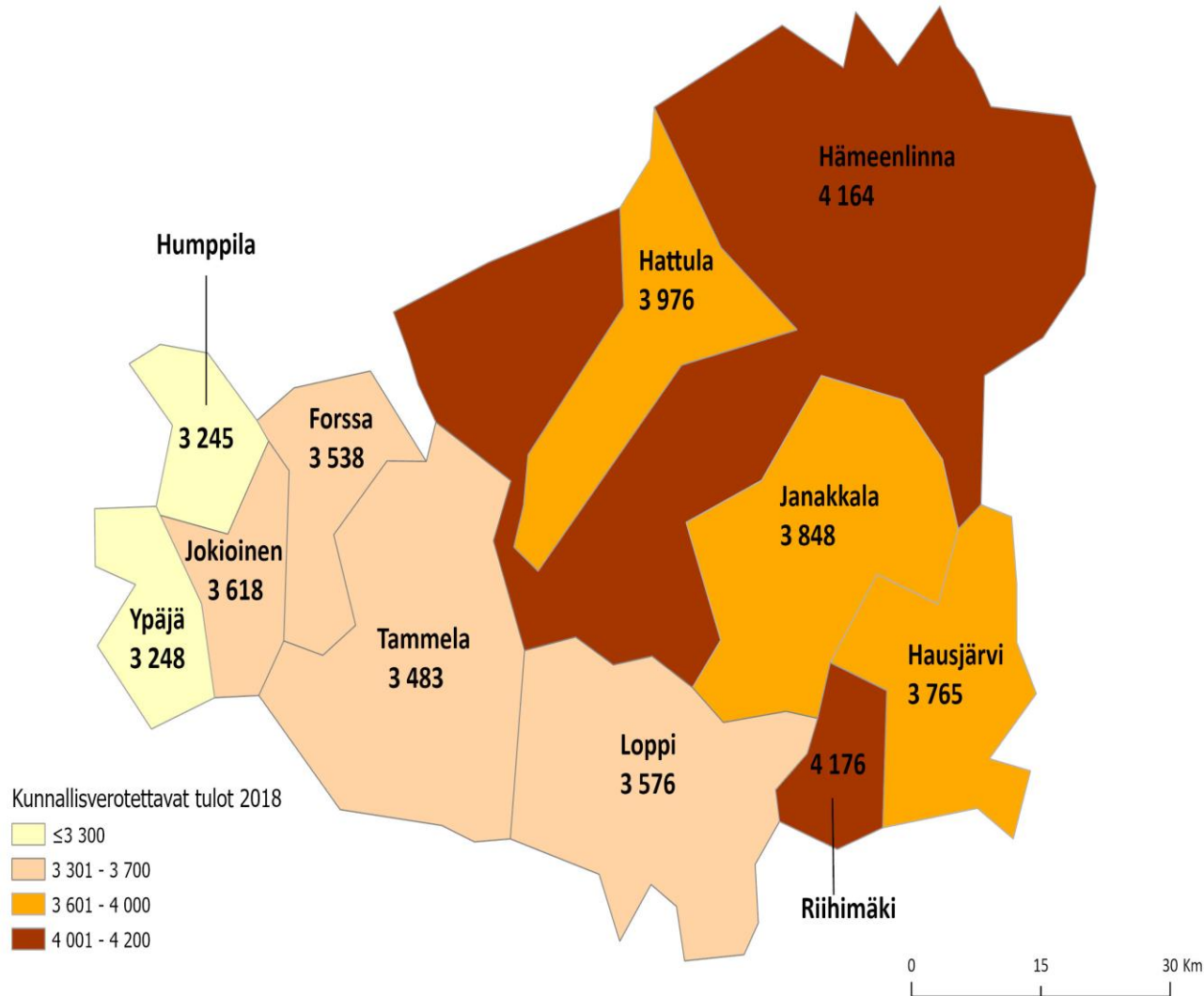
- *Muuttuja kuvaa alueen kaikkien tulonsaajien yhteenlaskettuja mediaani- ja pääomatuloja asukasta kohden laskettuna. Mediaani tarkoittaa kunnan keskimmäisen tulonsaajan tuloja*
- Tulonsaajien mediaanitulot olivat keskimäärin 24 766 ja mediaanikunnassa 22 818 euroa asukasta kohden vuonna 2018
- Kanta-Hämeessä tulonsaajien mediaanitulot olivat korkeimmat Hattulassa, Hausjärvellä, Janakkalassa ja Riihimäellä, jossa ne ylittivät 26 000 euron tason. Mediaanitulot jäivät alle 22 000 euron tason Humppilassa ja Ypäjällä
- Kanta-Hämeen maakunnan tulonsaajien mediaanitulot olivat keskimäärin 25 121 euroa asukasta kohden. Maakunnan mediaanitulot olivat 3:nneksi korkeimmat maakunnista Uudenmaan ja Ahvenanmaan jälkeen.

Taloudellinen huoltosuhte vuonna 2018

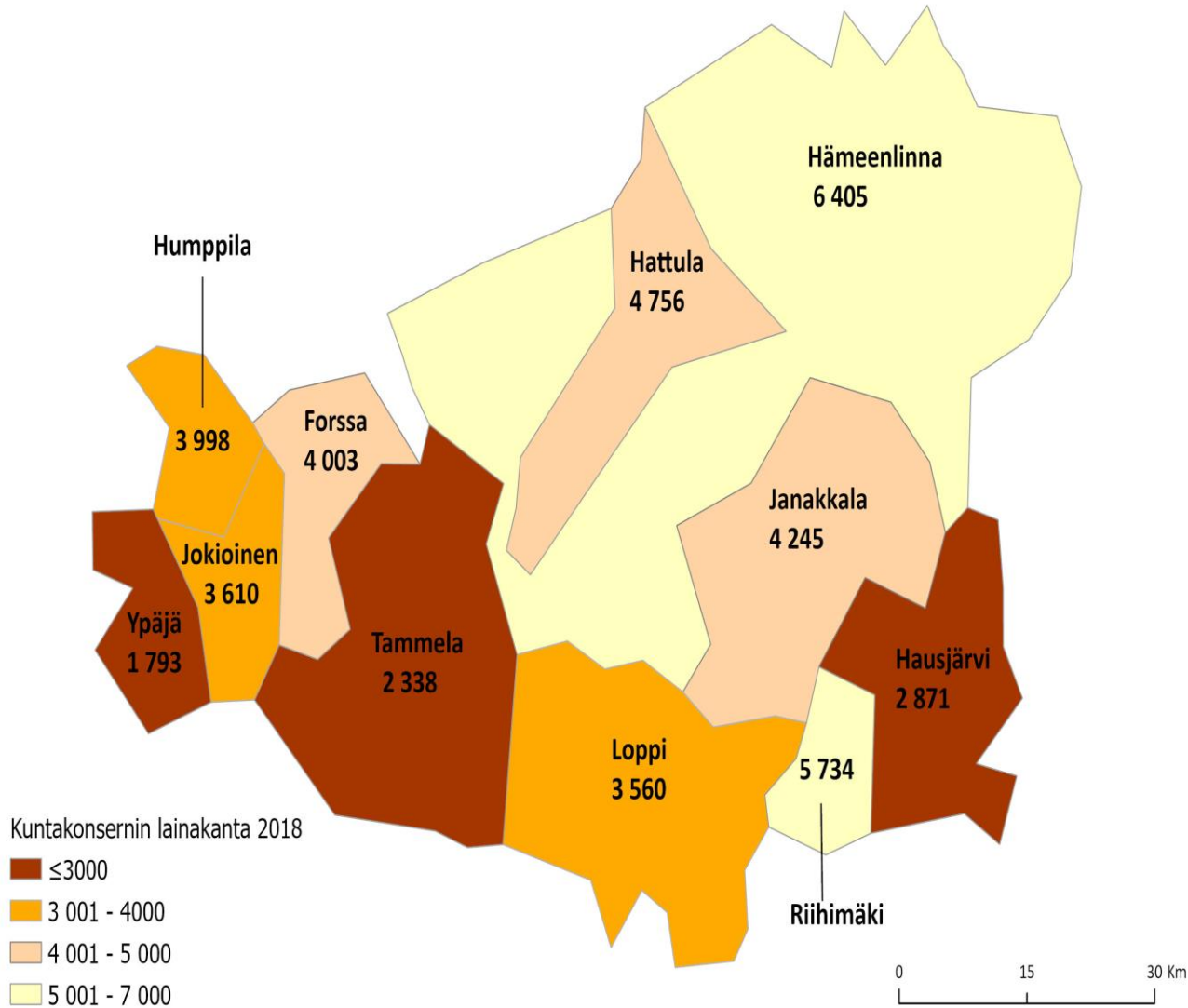
- *Muuttuja kuvaa kunnan ei-työllisten määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä alhaisempi on tunnusluku, sitä kilpailukykyisempi alue on työllisten määrän näkökulmasta*
- Koko maan taloudellinen huoltosuhte oli keskimäärin 1,34 ja mediaanikunnassa 1,58. Koko maassa oli toisin sanoen 134 ei-työllistä 100 työllistä kohden vuonna 2018
- Kanta-Hämeen maakunnassa taloudellinen huoltosuhte oli kilpailukykyisin Hausjärvellä (1,24) ja Hattulassa (1,28) sekä heikoin Forssassa (1,65) ja Humppilassa (1,53)
- Kanta-Hämeen maakunnan taloudellinen huoltosuhte oli 1,40. Koko maan keskiarvon alle pääsivät Hausjärvi, Hattula ja Riihimäki. Mediaanikuntaa heikempi tilanne oli vain Forssassa vuonna 2018

Kunnallisverotettavat tulot vuonna 2018

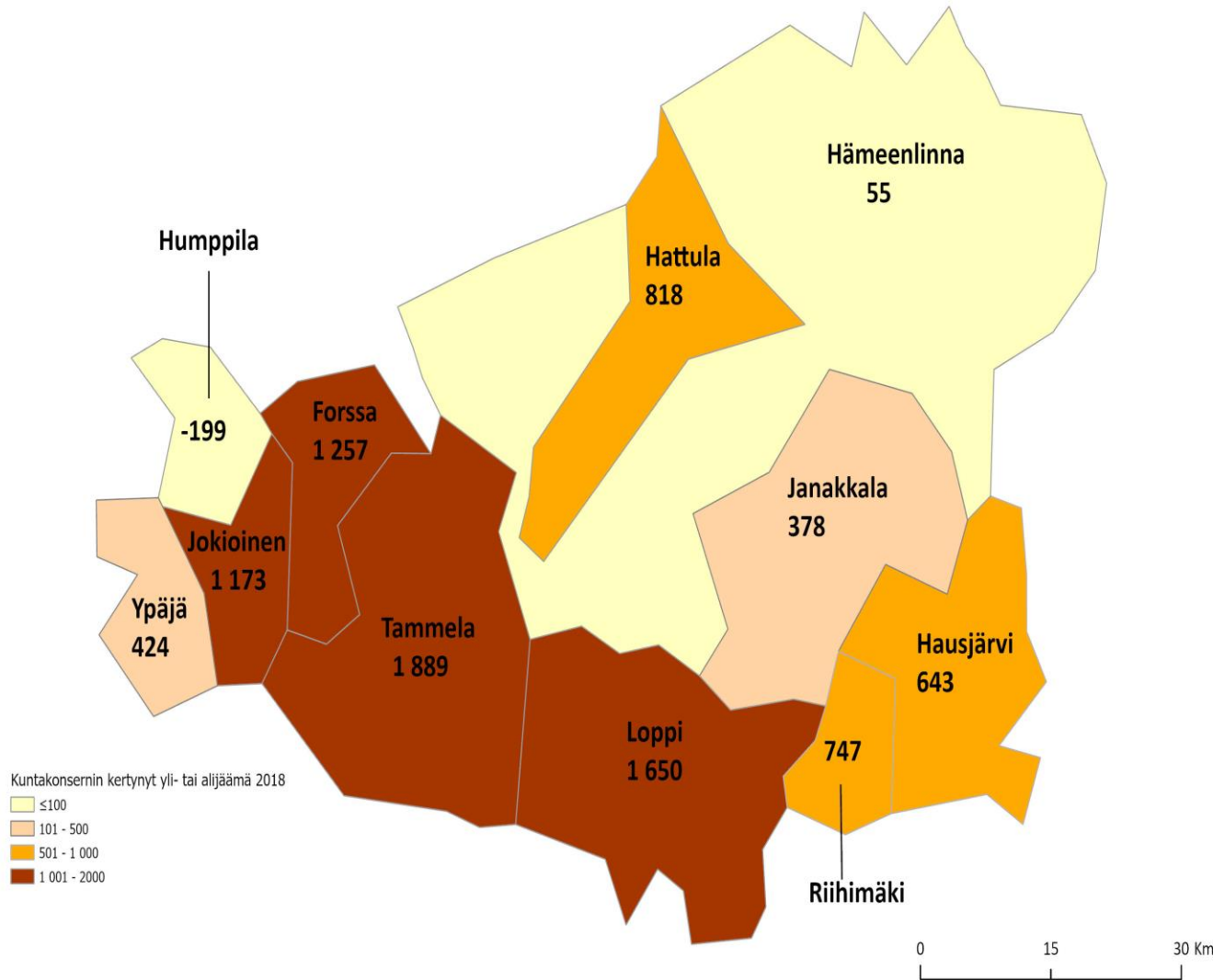
- *Muuttuja kuvaa kuntien yhteenlaskettuja kunnallisverotettavia tuloja asukasta kohden laskettuna. Kunnallisverotettavat tulot pitävät sisällään kunnallisverot, kiinteistöverot ja yhteisöverot.*
- Koko maassa kunnallisverotettavat tulot olivat keskimäärin 4 065 euroa ja mediaanikunnassa 3 479 euroa
- Kanta-Hämeen maakunnassa kunnallisverotettavat tulot asukasta kohden olivat korkeimmat Riihimäellä (4176 €/as.) ja Hämeenlinnassa (4 164 €/as.) sekä alhaisimmat Humppilassa (3 245 €/as.) ja Ypäjällä (3 248 €/as.).
- Kanta-Hämeen kunnallisverotettavat tulot olivat 3 951 euroa asukasta kohden. Tulot olivat maakunnittain tarkasteltuna toiseksi korkeimmat Uudenmaan jälkeen.

Kuntien konsernilainakanta (€/as.) vuonna 2018

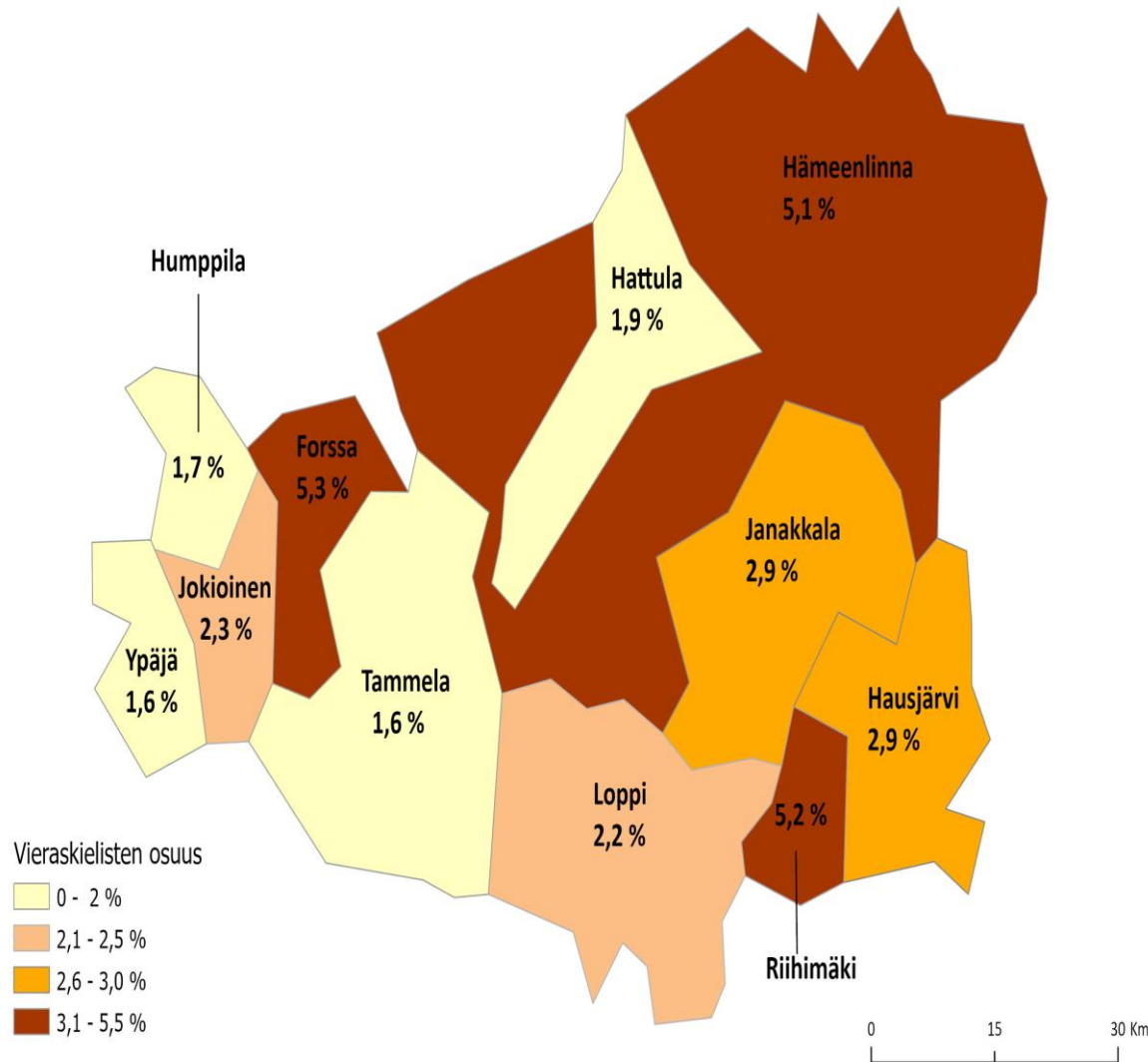
- *Muuttuja kuvaa kuntien lainakannan yhteenlaskettua määrää konsernitasolla*
- Koko maassa kuntakonsernin lainakanta oli keskimäärin 6540 euroa asukasta kohden vuonna 2018
- Kanta-Hämeen maakunnassa kuntakonsernin lainakanta oli alhaisin Ypäjällä (1793 €/as.), Tammelassa (2338 €/as.) ja Hausjärvellä (2871 €/as.) sekä korkein Hämeenlinnassa (6405 €/as.) ja Riihimäellä (5734 €/as.)
- Kanta-Hämeen kuntien konsernilainat olivat 5 177 euroa asukasta kohden. Lainakanta oli 5:nneksi alhaisin maakuntien joukossa. Alueen sisällä vaihteluväli lainakannassa oli yli kolminkertainen ääripäiden välillä.

Kuntien kuntakonsernin kertynyt yli- tai alijäämä (€/as.) vuonna 2018

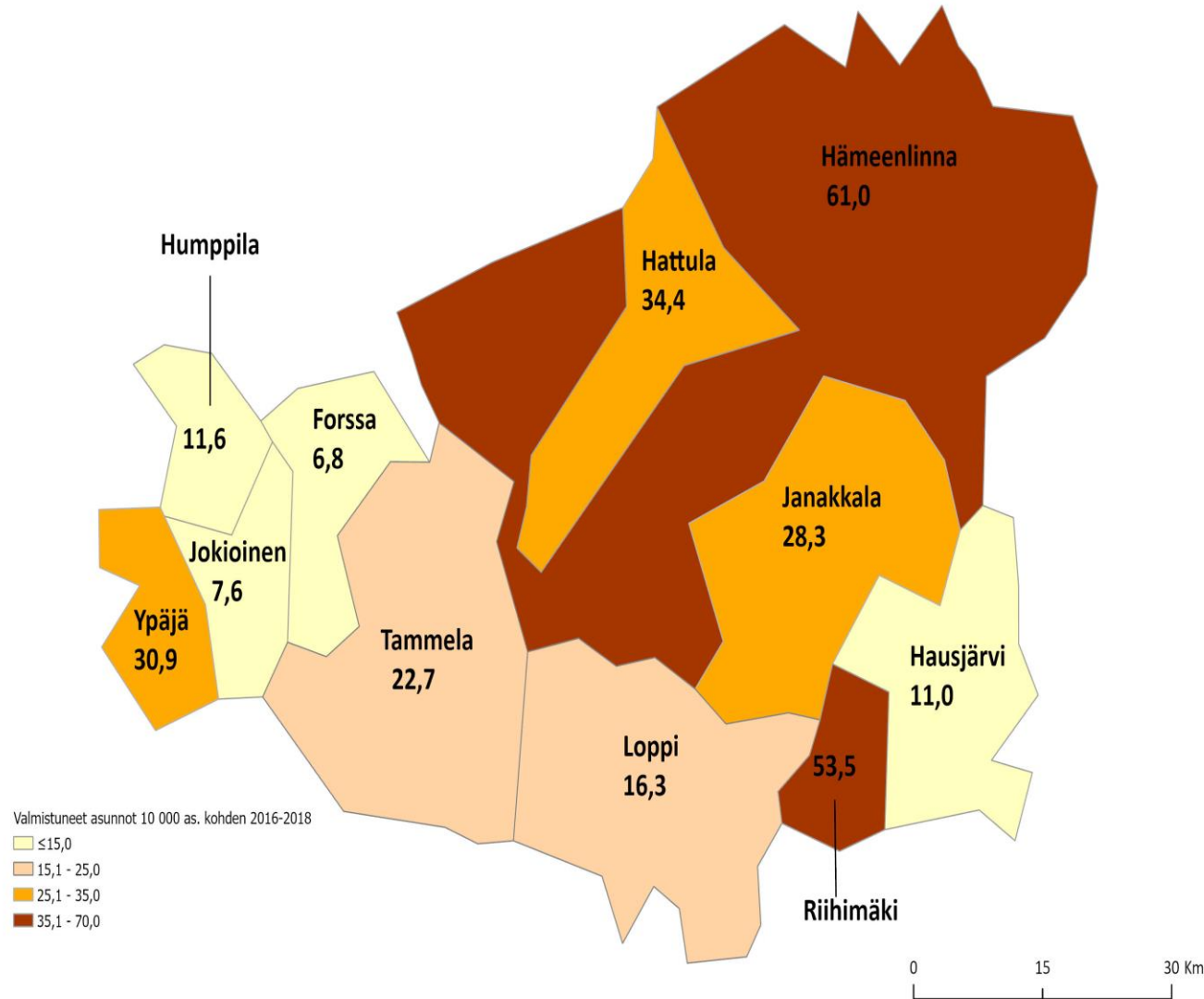
- *Muuttuja kuvaa kuntien kuntakonsernien kertynyttä yli- tai alijäämää euroina asukasta kohden vuonna 2018*
- Koko maassa kuntakonsernin kertynyt ali- ja ylijäämä oli keskimäärin 2 247 euroa asukasta kohden vuonna 2018
- Kanta-Hämeen maakunnassa kuntakonsernin kertynyt yli- tai alijäämä oli korkein Tammelassa (1899 €/as.), Lopella (1650 €/as.), Forssassa (1257 €/as.) ja Jokioisissa (1173 €/as.) sekä alhaisin Humppilassa (-199 €/as.) ja Hämeenlinnassa (55 €/as.)
- Kanta-Hämeen kuntien kertynyt ylijäämä oli keskimäärin 566 euroa vuonna 2018. Tulos oli kolmanneksi heikoin kaikkien maakuntien joukossa. Kanta-Hämeen kuntien kertynyt ylijäämä oli neljä kertaa alhaisempi kuin keskimäärin koko maassa.

Vieraskielisten osuus (%) alueen väestöstä vuonna 2019

- *Muuttuja kuvaa vieraskielisten osuutta alueen väestöstä. Vieraskielisillä tarkoitetaan muita kuin suomea, ruotsia tai saamen kieltä äidinkielenään puhuvia.*
- Koko maassa vieraskielisten osuus oli keskimäärin 7,5 % ja mediaanikunnassa 2,5 % vuonna 2019. Vieraskielisten määrä ylitti ensimmäisen kerran 400 000 henkilön rajan vuonna 2019
- Kanta-Hämeessä vieraskielisten osuus oli korkein alueen kaupungeissa Forssassa, Hämeenlinnassa ja Riihimäellä sekä alhaisin Tammelassa, Ypäjällä ja Humppilassa.
- Kanta-Hämeessä vieraskielisten osuus koko väestöstä oli 4,2 % vuonna 2018. Vieraskielisten osuus oli keskitasoa kaikkien maakuntien joukossa. Vieraskielisten osuus jäi kaikissa Kanta-Hämeen kunnissa alhaisemmaksi kuin koko maan keskiarvo.

Valmistuneiden asuntojen määrä suhteessa väestöpohjaan vuosina 2016-2018

- *Muuttuja kuvaa alueen valmistuneiden asuntojen määrää vuosien 2016-2018 aikana. Valmistuneiden asuntojen määrä lasketaan suhteessa 10 000 asukkaaseen*
- Koko maassa valmistui yhteensä noin 106 500 asuntoa vuosina 2016-2018 eli keskimäärin 64,4 asuntoa 10 000 asukasta kohden. Mediaanikunnassa valmistui 20,3 asuntoa 10 000 asukasta kohden
- Kanta-Hämeessä valmistuneiden asuntojen määrä oli väestöpohjaan suhteutettuna selvästi korkein Hämeenlinnassa ja Riihimäellä sekä alhaisin Forssassa ja Jokioisissa.
- Valmistuneiden asuntojen määrässä on suuret alueelliset erot maan eri osien välillä ja alueiden sisällä. Kanta-Hämeen kaikki kunnat jäivät alle koko maan keskiarvon. Sen sijaan mediaanikunnan ylitti kuusi alueen kuntaa

4. Yhteenveto

TIIVISTELMÄ TÄRKEIMMISTÄ TULOKSISTA 1 (3)

1. SIJAINTI JA POSITIO: Kanta-Hämeen alueella sijaitsee koko maan väestöllinen keskipiste. Alue sijaitsee keskellä sekä Kasvukolmion aluetta että Suomen kasvukäytävää: **alueellinen positio on ylivertainen koko maan kontekstissa.** Alue on kompakti väestötiheyden, etäisyyksien, liikkuvuuden ja sujuvien yhteyksien näkökulmasta.

▪ Kanta-Hämeen kuntien positio on alueen elinvoimaisuuteen liittyvillä tunnusluvuilla kaksijakoinen: alueen kuntien tilanne on keskitasoa parempi verrattuna kaikkiin kuntiin, mutta alueen sisällä on merkittäviä eroja seutujen ja kuntien välillä. Elinvoimaisuuteen liittyvien tunnuslukujen näkökulmasta Hämeenlinna, Riihimäki, Janakkala ja Hattula kuuluvat kaikkien kuntien parhaaseen tai toiseksi parhaaseen viidennekseen, mutta osa Forssan seudun kunnista jää tunnuslukujen perusteella heikompaan positioon.

2. VAIKUTUSALUE. Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueita tarkasteltiin aika- ja matkaetäisyyden näkökulmasta:

▪ Aikaetäisyyttä tarkasteltiin 20, 45 ja 60 minuutin aikaetäisyydellä sairaalasta. Vaikutusalueen minuuttirajat muodostettiin pendelöintiin perustuen. 45 minuutin vaikutusalueella sairaalasta asuu noin 244 800 asukasta. Vaikutusalue pitää sisällään lähes koko Kanta-Hämeen maakunnan sekä ulottuu Uudenmaan pohjoisosiin ja Pirkanmaan eteläosiin saakka. 60 minuutin eli tunnin vyöhykkeellä asuu yhteensä 752 800 asukasta. Vaikutusalue ulottuu koko Kanta-Hämeen alueelle, Uudenmaan alueelle, Pirkanmaalle ja Päijät-Hämeeseen.

▪ Matkaetäisyys jaettiin kahteen vyöhykkeeseen: 50 ja 100 kilometrin etäisyyteen. Vaikutusalueita tarkasteltiin väestö- ja ikärakenteen, ostovoimakerroksen ja toimialaluokituksen mukaisesti.

3. KANTA-HÄMEEN KESKUSSAIRAALAN SISÄISET ELINVOIMAVAIKUTUKSET OMALLA VAIKUTUSALUEELLAAN:

▪ Kanta-Hämeen keskussairaalan noin 1 900 työntekijästä enemmän kuin neljä viidestä on naisia. Naisten osuus on miehiä suurempi kaikissa ikäryhmissä. Henkilöstön ikärakenne on tasainen kaikissa ikäluokissa. Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön keski-ikä oli 45,5 vuotta vuonna 2019. Noin neljäsosa (26,2 prosenttia) henkilöstöstä saavuttaa eläköitymisiään (65-vuotta) vuoteen 2030 mennessä.

▪ Keskussairaala työllistää suoraan keskimäärin 1800-1900 henkilöä. Välillisiä työllisyysvaikutuksia voidaan tarkastella kerrannais- ja johdannaisvaikutusten kautta. Kerrannaisvaikutukset ovat työpaikoista aiheutuvia työllisyysvaikutuksia alueelle hankintojen kautta ja johdannaisvaikutukset työllistyneiden henkilöiden kulutukseen aiheuttamia lisäyksiä alueella. **Johdannaisvaikutuksissa keskimäärin kolme työllistynyttä henkilöä työllistää yhden lisää palkan kulutuksen kautta. Kanta-Hämeen kohdalla tämä tarkoittaa 600-700 henkilön suuruusluokkaa.**

▪ Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstöstä enemmän kuin neljä viidestä (83,7 %) asuu Kanta-Hämeen maakunnan alueella.

▪ Henkilöstöstä lähes kaksi kolmesta (60 %) asuu Hämeenlinnassa ja noin 14 % Hattulassa tai Janakkalassa. Riihimäen seudulla asuu 7,6 % ja Forssan seudulla 2,1 % henkilöstöstä. **Kanta-Hämeen maakunnan ulkopuolella asuu henkilöstöstä alle joka seitsemäs (16,3 %).** Eniten henkilöstöä asuu Tampereen (8,1 %), Helsingin (3,5 %) ja Etelä-Pirkanmaan seudulla (3 %).

▪ Kanta-Hämeen keskussairaalan suora palkkasumma oli noin 74 miljoonaa euroa vuodessa. Palkkasummasta noin neljä viidesosaa (79,1 %) jäi Kanta-Hämeen maakuntaan. Hämeenlinnan kaupungin osuus palkkasummasta oli ylivoimaisesti suurin (71 %). Hattulan ja Janakkalan yhteenlaskettu osuus palkkasummasta oli 17,6 % ja muiden Kanta-Hämeen kuntien 11,1 %. Kanta-Hämeen keskussairaalan palkkasumma maakunnan ulkopuolella asuvalle henkilöstölle oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa. Tampereen seudun osuus (52,5 %) oli hieman yli puolet maakunnan ulkopuolelle maksetusta palkkasummasta.

▪ Kanta-Hämeen keskussairaalan palkkasumma työntekijää kohden oli keskimäärin 39 700 euroa vuodessa. Kanta-Hämeessä asuvien palkkatulot olivat keskimäärin alhaisemmat kuin sairaalaan pendelöijillä: Helsingin seudulta pendelöivien tulot olivat keskimäärin 57 500 euroa ja muiden Kanta-Hämeen ulkopuolisen alueiden pendelöijien tulot keskimäärin noin 49 000 euroa vuodessa.

TIIVISTELMÄ TÄRKEIMMISTÄ TULOKSISTA 2 (3)

- Kanta-Hämeen henkilöiden tuloista maksettiin yhteensä noin 12,6 miljoonaa euroa kunnallisveroja, kun huomioidaan henkilöstön ja heidän asuinkuntien todellinen kunnallisveroprosentti sekä käytettävissä olevat vähennykset. **Kanta-Hämeen maakuntaan jää maksetuista kunnallisveroista yhteensä noin 9,9 miljoonaa euroa eli lähes neljä viidesosaa (79 %).** Kanta-Hämeen sisällä eniten kunnallisveroja maksettiin Hämeenlinnaan, jonka osuus oli 71 % maksetuista kunnallisveroista. Muissa maakunnan kunnissa kunnallisverotettavat tulot jäivät alle miljoonan euron; eniten kunnallisveroja maksettiin Hattulaan, Riihimäen seudulle ja Janakkalaan. Kanta-Hämeen maakunnan ulkopuolella asuvien työntekijöiden kunnallisverotettavat tulot olivat yhteensä 2,6 miljoonaa euroa vuodessa. Tästä noin puolet verotettiin Tampereen seudulla (1,4 miljoonaa euroa).
- Kanta-Hämeen kaikista kunnallisverotettavista tuloista noin 1,5 prosenttia perustuivat Kanta-Hämeen keskussairaalan henkilöstön tuottamiin kunnallisveroihin. Osuus korostuu erityisesti Hämeenlinnan seudulla: sairaalan henkilöstön osuus oli 3,0 % Hämeenlinnan kaupungin kunnallisverotettavista tuloista, 2,8 % Hattulassa 2,6 ja 1,4 % Janakkalassa. Muissa Kanta-Hämeen kunnissa osuus jäi alhaisemmaksi: Riihimäen seudulla 0,6 % ja Forssan seudulla 0,2 %.
- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot olivat yhteensä noin 79,1 miljoonaa euroa, joista noin 75 % yrityksiltä, kuntayhtymiltä ja säätiöiltä vuonna 2019.

- **Palvelujen ostoista 24 % kohdistui Kanta-Hämeen maakuntaan ja 76 % muihin maakuntiin. Kaikista palvelujen ostoista Uudenmaan osuus oli 38,2 %, Pirkanmaan 32 %, Kanta-Hämeen 24 %, Päijät-Hämeen ja Pohjois-Savon 1,9 % ja kaikkien muiden maakuntien yhteensä 2 %.** Uudenmaan, Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen yhteenlaskettu osuus oli 94,2 % kaikista Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostoista vuonna 2019.
- Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot jakautuivat yritysten koon mukaan siten, että ostoista hieman alle puolet (48,8 %) kohdistui suuryrityksiin ja hieman yli puolet pieniin ja kesisuuriin yrityksiin sekä kuntayhtymiin ja säätiöihin.
- **Kanta-Hämeen keskussairaalan palvelujen ostot oman maakunnan yrityksistä olivat yhteensä noin 21,5 miljoonaa euroa vuonna 2019. Suurin osa palvelujen ostoista suuntautui Kanta-Hämeen maakunnan sisällä Hämeenlinnan kaupunkiin, johon kohdistui 92 % kaikista keskussairaalan palvelujen ostoista.** Riihimäen kaupunkiin kohdistui noin 4,7 %, Forssaan noin 1,7 % ja Hattulaan noin 0,7 % keskussairaalan palvelujen ostoista. Muiden Kanta-Hämeen kuntien osuus oli marginaalinen.

4. KANTA-HÄMEEN KESKUSSAIRAALAN SISÄISET ELINVOIMAVAIKUTUKSET OMALLA VAIKUTUS-ALUEELLAAN:

Kanta-Hämeen keskussairaalan vaikutusalueen ulkoista elinvoimaa tarkasteltiin erilaisten tunnuslukujen avulla kuntakohtaisesti. Analyysiin valittiin sellaisia tunnuslukuja, joiden perusteella on mahdollista pureutua alueen kokonaisvaltaiseen elinvoimaan terveyden ja hyvinvoinnin, väestö- ja ikärakenteen, alue- ja kuntatalouden ja muun elinvoiman näkökulmista.

- **Kanta-Hämeessä asui noin 171 000 asukasta hel-mikuun lopussa 2020.** Alueen väkiluku vähentyi yhteensä noin -2 800 henkilöllä 2010-luvun aikana. Väestö kasvoi 2010-luvulla kahdessa alueen kunnassa eli Hämeenlinnassa ja Riihimäellä
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioitujen menojen indeksi oli 99, joka oli hieman alhaisempi kuin koko maan keskiarvo (100).** Tarvevakioidut menot olivat alhaisimmat Jokioisissa, Hattulassa ja Janakkalassa, joissa menot jäivät 6-8 % alhaisemmaksi koko maan keskiarvoa. Tarvevakioidut menot olivat korkeimmat Humppilassa, jossa ne ylittivät 10 % koko maan keskiarvon
- **Kanta-Hämeen ikävakioitu sairastavuusindeksi (98,1) oli hieman koko maan keskiarvoa parempi.** Alueelliset erot olivat kuitenkin suuret maakunnan sisällä. Koko maan indeksin alitti viisi Kanta-Hämeen kuntaa. Hattulan alhainen indeksi oli Manner-Suomen kuntien parhaimmista.

TIIVISTELMÄ TÄRKEIMMISTÄ TULOKSISTA 3 (3)

- **Kanta-Hämeen alueella oli yli 70-vuotiaita 18,1 % väestöstä, joka on enemmän kuin koko maassa keskimäärin (15,9 %).** Yli 70-vuotiaiden osuus jäi kahdessa kunnassa alhaisemmaksi kuin koko maan keskiarvo.
 - Kanta-Hämeen maakunnan avoimen sektorin osuus oli 67,7 % kaikista alueen työpaikoista, joka jäi hieman alhaisemmaksi kuin keskimäärin koko maassa ja mediaanikunnassa.
 - **Kanta-Hämeen maakunnan työllisyysaste oli 72,9 % vuonna 2018, joka oli 6:nneksi korkein maakuntien joukossa.** Kaikki kunnat ylittivät koko maan mediaanikunnan tason Forssaa lukuun ottamatta. Hausjärven, Lopen ja Hattulan työllisyysaste kuu-lui kuntien parhaaseen viidennekseen.
 - Kanta-Hämeen maakunnan kaikkien tulonsaajien mediaanitulot olivat keskimäärin 25 121 euroa asukasta kohden. **Maakunnan mediaanitulot olivat 3:nneksi korkeimmat maakunnista Uudenmaan ja Ahvenanmaan jälkeen.** Mediaanitulot olivat korkeimmat Hattulassa, Hausjärvellä, Janakkalassa ja Riihimäellä, jossa ne ylittivät noin 1 000 eurolla koko maan keskitason.
 - Kanta-Hämeen taloudellinen huoltosuhde oli 1,40. Koko maan keskiarvon alle pääsivät Hausjärvi, Hattula ja Riihimäki. Mediaanikuntaa
- heikompi tilanne oli vain Forssassa vuonna 2018
- Kanta-Hämeen kunnallisverotettavat tulot olivat 3 951 euroa asukasta kohden. **Tulot olivat maakunnittain tarkasteltuna toiseksi korkeimmat Uudenmaan jälkeen.**
 - Kanta-Hämeen kuntien konsernilainat olivat 5 177 euroa asukasta kohden. **Lainakanta oli 5:nneksi alhaisin maakuntien joukossa.** Alueen sisällä vaihteluväli laina-kannassa oli yli kolminkertainen ääripäiden välillä.
 - Kanta-Hämeen kuntien kertynyt ylijäämä oli keskimäärin 566 euroa vuonna 2018. **Tulos oli kolmanneksi heikoin kaikkien maakuntien joukossa.** Kanta-Hämeen kuntien kertynyt ylijäämä oli neljä kertaa alhaisempi kuin keskimäärin koko maassa.
 - Kanta-Hämeessä vieraskielisten osuus koko väestöstä oli 4,2 % vuonna 2018. **Vieraskielisten osuus oli keskitasoa kaikkien maakuntien joukossa.** Vieraskielisten osuus jäi kaikissa Kanta-Hämeen kunnissa alhaisemmaksi kuin koko maan keskiarvo.
 - Koko maassa valmistui yhteensä noin 106 500 asuntoa vuosina 2016-2018 eli keskimäärin 64,4 asuntoa 10 000 asukasta kohden. Mediaanikunnassa valmistui 20,3 asuntoa 10 000 asukasta

kohden. Valmistuneiden asuntojen määrässä on suuret alueelliset erot maan eri osien välillä ja alueiden sisällä. **Kanta-Hämeessä valmistuneiden asuntojen määrä oli väestöpohjaan suhteutettuna selvästi muita korkeampi vain Hämeenlinnassa ja Riihimäellä.** Kanta-Hämeen kaikki kunnat jäivät alle koko maan keskiarvon. Sen sijaan mediaanikunnan tason ylitti kuusi alueen kuntaa

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO
MDI